

Nieuwbouw Het Vlietland College te Leiden

.....
**Ruimtelijk en functioneel
Programma van Eisen**

Opdrachtgever	Het Vlietland College
Project	PvE Het Vlietland College Leiden
Datum	3 maart 2022
Referentie	1691002-0037.1.0
Auteur(s)	de heer ir. R.A. de Jong mevrouw ir. L.J. Kröse

.....
Niets uit deze uitgave mag zonder uitdrukkelijke schriftelijke toestemming van HEVO B.V. worden gekopieerd, noch aan derden ter inzage worden gegeven.

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
1.1.	Projectkaders	5
1.2.	Doel	6
1.3.	Aanpak	6
1.4.	Onderwijsvisie en kernwaarden Vlietland College	7
1.4.1.	Eén school	8
1.4.2.	Bewegingsstimulerende omgeving	8
1.4.3.	Gescheiden pauze- en werkruimten voor personeel	8
1.4.4.	Ruimte voor ontspanning en zelfstandig werken	8
1.4.5.	Samenwerking tussen domeinen	8
1.4.6.	Servicepunt met gecombineerde functie	9
1.4.7.	Toekomstgericht	9
1.4.8.	Licht	9
2.	Locatie	10
2.1.	Terrein	10
2.2.	Bebouwd oppervlak	10
2.3.	Bestemmingsplan	10
3.	Uitgangspunten	11
3.1.	Randvoorwaarden wet- en regelgeving	11
3.2.	Ambities nieuwe huisvesting	11
3.2.1.	Uitstraling	11
3.2.2.	Herkenbare domeinen	11
3.2.3.	Transparantie	11
3.2.4.	Klaslokaal blijft de basis	12
3.2.5.	Opdelen van plaza	12
3.2.6.	Buitenruimte en sport	12
3.3.	Leerlingenverdeling	13
3.4.	Ruimtebehoefte totale huisvesting (in brutovloeroppervlak)	13
3.4.1.	Schoolgebouw	13
3.4.2.	Gymzalen	13
4.	Orderingsprincipes voor de huisvesting	14
4.1.	Veiligheid/kleinschaligheid	14
4.2.	Ontmoeting	14
4.3.	Kwaliteit	14
4.4.	Werken in domeinen	15
4.5.	Gebouwconcept	15
5.	Hoofdropzet huisvesting (vlekkenplan)	16

5.1.	Globale ordening	16
5.2.	Domein Talen	18
5.3.	Domein Maatschappij	19
5.4.	Domein Bèta	20
5.5.	Domein Kunst	21
5.6.	Domein Sport & bewegen	22
5.7.	Stafruimten	23
5.7.1.	Directie, afdelingsleiders en OOP	23
5.7.2.	Frontoffice en backoffice	23
5.7.3.	Zorgteam	23
5.7.4.	ICT en facilitair	24
5.7.5.	Leerlingencommissies	24
6.	Ruimteprogramma en omschrijving afzonderlijke ruimten	25
6.1.	Algemeen	25
6.2.	Bepaling en soort onderwijsruimten	26
6.3.	Bezetting aantal werkplekken	26
6.3.1.	Flexplekken	26
6.3.2.	Vaste werkplekken	26
6.4.	Ruimteprogramma	26
6.5.	Functionele randvoorwaarden afzonderlijke ruimten	27
6.5.1.	Algemene onderwijsruimten	27
6.5.2.	Domein Bèta	28
6.5.3.	Domein Kunst	29
6.5.4.	Muziek en drama	31
6.5.5.	Directie- en stafruimten	32
6.5.6.	Algemene ruimten en nevenruimten	33
6.5.7.	Overige ruimten (tarra vloeroppervlak)	35
6.5.8.	Bewegen & Sport	36
6.5.9.	Ruimterelaties	37
7.	Terrein	38
7.1.	Bereikbaarheid	38
7.1.1.	Openbaar vervoer	38
7.1.2.	Auto's	38
7.1.3.	Fietsen	38
7.1.4.	Scooters en bromfietsen	38
7.1.5.	Voetgangers	38
7.1.6.	Leveranciers, brandweer, afval	38
7.2.	Omschrijving onderdelen terreinprogramma	39
7.2.1.	Groen en biodiversiteit	39
7.2.2.	Entreezone	39
7.2.3.	Pauzeplein	39
7.2.4.	Buitenwerkplek kunst/beeldend	40

7.2.5.	Parkeerplaatsen auto's	40
7.2.6.	Fietsenstalling	40
7.2.7.	Scooter-/bromfietsenstalling	40
7.2.8.	Containeropstelplaats	40
7.2.9.	Rookplek	41
7.2.10.	Sportvelden	41
7.3.	Ruimteprogramma terrein	41
8.	Overige randvoorwaarden	42
8.1.	Gebruikseisen gebouw	42
8.2.	Technische eisen	42
8.3.	Verwachtingen ten aanzien van de nieuwe huisvesting	42
8.3.1.	Do's	42
8.3.2.	Dont's	42
8.4.	Verwachtingen architect	44
Bijlage A: overzicht vakken en aantal uren		45
Bijlage B: ruimtebehoefte		46
Bijlage C: Programma van Ruimten		47

1. Inleiding

Het Vlietland College is een zelfstandige interconfessionele scholengemeenschap met een breed onderwijsaanbod van mavo, havo en vwo (atheneum) met circa 1.000 leerlingen.

Het huidige gebouw is gelegen aan de Apollolaan 262 in Leiden. Het huidige gebouw heeft een sporthal met drie te schakelen zalen.

Het Vlietland College heeft op korte termijn behoefte aan nieuwbouw. Het gebouw is gedateerd en voldoet technisch niet meer aan de eisen voor een goed onderwijsgebouw. Bovendien brengt de energie- en exploitatievraag van het huidige gebouw forse structurele kosten met zich mee. Dit heeft enerzijds te maken met de periode waarin het gebouw gerealiseerd is, anderzijds met de overmaat aan vierkante meters die ook onderhouden moeten worden.

Figuur 1: het Vlietland College aan de Apollolaan 262

Op 16 november 2021 is in de gemeenteraad een investeringsbudget van ruim 24 miljoen euro vastgesteld voor de nieuwbouw voor 960 leerlingen inclusief twee gymzalen. Als voorkeurslocatie geldt hiervoor de Vijf Meilaan in Leiden. De gemeente Leiden is momenteel bezig met een haalbaarheidsstudie voor deze locatie. Als uitgangspunt voor het Vlietland College geldt dat de nieuwbouw wordt gerealiseerd op basis van een leerlingenaantal van 1.000 en met drie gymzalen. Gemeente en school voeren overleg over hoe het verschil in uitgangspunten op te lossen. Het Vlietland College is zelf de bouwheer van de nieuwbouw.

1.1. Projectkaders

(Interconfessionele scholengemeenschap) Het Vlietland College met 1.000 leerlingen heeft een ruimtebehoefte van 8.388 m² bruto vloeroppervlak (bvo). Dit is opgebouwd uit 7.024 m² bvo school en 1.364 m² bvo sport. De nieuwbouw dient een Bijna EnergieNeutraal Gebouw (BENG) en gasloos te zijn.

1.2. Doel

Het doel van dit PvE is drieledig:

- Het is een middel om de eisen en wensen van de opdrachtgever en gebruikers vast te leggen.
- Het dient als leidraad voor de ontwerpende partijen en als toetsingsmiddel voor de beoordeling van de output van de ontwerpende partijen.
- Het dient als uitgangspunt voor de bepaling van de investeringskosten en hiermee toetsing van de financiële haalbaarheid.

Het PvE fungeert als kompas waarmee de te selecteren architect en de overige adviseurs werken om een gebouw te ontwerpen dat aansluit bij de visie, wensen en eisen van de nieuwe school. Het PvE blijft leidend, tenzij uit het ontwerp en een verschillenanalyse blijkt dat er wijzigingen zijn en dat deze expliciet worden geaccepteerd door de opdrachtgever.

1.3. Aanpak

Dit PvE is 'bottom-up' vervaardigd waarbij per domein een vertegenwoordiging is betrokken. Het proces is gestart met een integrale kick-offbijeenkomst met alle personeelsleden. In de eerste workshops met de werkgroep is op basis van de onderwijsvisie gezocht naar de wijze waarop samenwerking plaats kan vinden en wat de hoofdordening van het gebouw dient te zijn. De activiteiten, ruimtelijke relaties en ruimtelijke behoeften op gebouwniveau zijn gedefinieerd.

Om inspiratie op te doen voor het vervolg van het traject heeft HEVO op 5 november 2021 een excursie georganiseerd naar drie recente nieuwbouwprojecten. Tijdens die dag zijn het Melanchthon College in Bergschenhoek, het Cambreur College in Dongen en het Revis Lyceum in Doorn bezocht.

In de workshops en themasessies daarna is ingezoomd op de activiteiten, ruimtelijke relaties en ruimtelijke behoeften binnen ieder domein. Tevens is de ambitie ten aanzien van de belevingswaarden geformuleerd en zijn de wensen/eisen voor de buitenruimte/het terrein omschreven.

Alle input is door HEVO vertaald in dit ruimtelijk en functioneel PvE. Hierin zijn de wensen voor de nieuwbouw ten aanzien van ruimte en functionaliteit zo concreet en eenduidig mogelijk geformuleerd. Separaat is een technisch PvE opgesteld.

1.4. Onderwijsvisie en kernwaarden Vlietland College

Het schoolplan van het Vlietland College is opgebouwd uit de 'grondwet' Vlietland College, visie, missie en een vijftal ambities.

De missie van het Vlietland College is:

'Het Vlietland College is een school waar leerlingen en werknemers enthousiast naar toe gaan en zich thuis voelen. In ons onderwijs gaat het niet alleen om cognitief presteren, maar ook om sociale vaardigheden en volwassenwording. We streven naar diepgang, praten over belangrijke levensvragen en stellen ons open voor het gedachtegoed van elkaar. Wij zien dat de samenleving steeds complexer wordt en willen als school blijven leren om hier adequaat op in te spelen.'

De vijf (toekomst)ambities zijn:

- Meer autonomie en keuzemogelijkheden voor de leerlingen.
- Met elkaar je eigen pad maken voor de toekomst!
- Professionele ruimte.
- Welbevinden van het personeel.
- Heldere (communicatie)structuur en kaders.

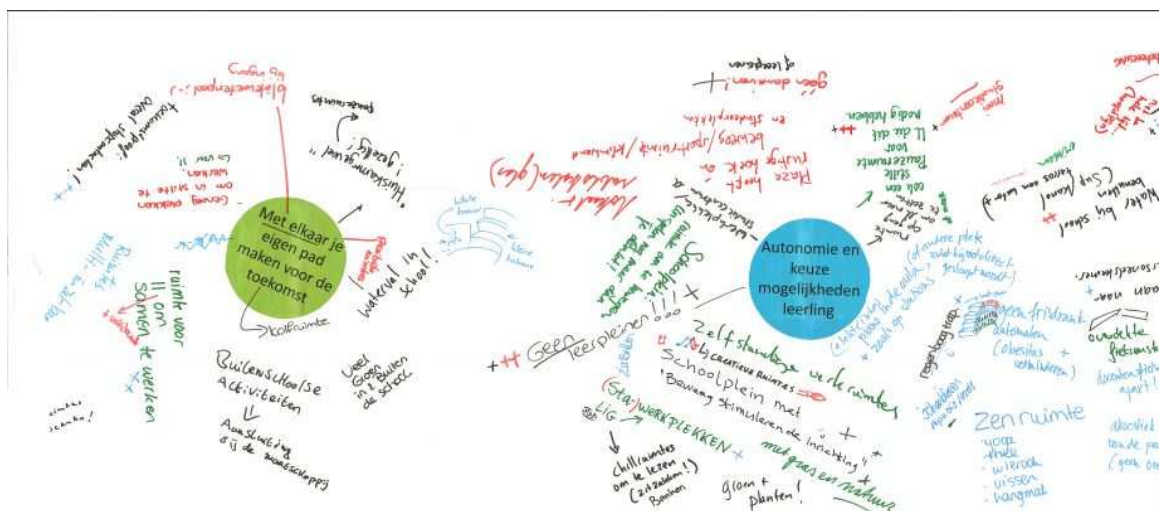
Alvorens wordt nagedacht over de huisvestingsvisie van de nieuwbouw, is tijdens de kick-off-bijeenkomst nagedacht wat de vijf onderdelen van de ambitie betekenen voor het onderwijs en de omgeving om dit optimaal te faciliteren.

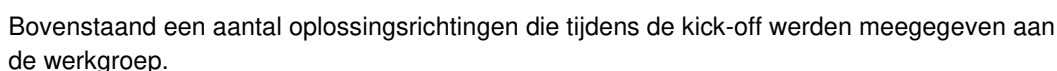
"Grondwet" Vlietland College

Jij bent welkom bij ons op het Vlietland College!

- ✓ Jij mag hier zijn wie jij wilt zijn;
- ✓ Je hebt hier vrijheid van meningsuiting en respecteert de mening van anderen;
- ✓ Je hebt hier vrijheid van geloof, van levensovertuiging en politieke ideeën. Jij hebt ook begrip voor andermans overtuigingen;
- ✓ Jij hebt recht op je eigen culturele identiteit;
- ✓ Je wordt hier aangesproken als individu op je eigen gedrag;
- ✓ Jij hebt hier vrijheid van seksuele voorkeur en genderidentiteit en het is aan niemand anders daarover te oordelen;
- ✓ Jij hebt het recht om op je eigen wijze jouw geluk na te streven zolang dat in een sfeer van wederzijds respect en naastenliefde is.

Als jij je hierin ook herkent, dan is het fijn dat jij er bent.

Het Vlietland College is één school voor alle leerlingen van mavo, havo en vwo. Geen eilanden tussen opleidingen, bovenbouw/onderbouw en gescheiden pauzes.

Leerlingen willen tussen de lessen wel eens even 'stoom afblazen' en moeten hierin voldoende ruimte krijgen. De school en de plaza moeten zo worden ontworpen dat leerlingen (bij goed weer) worden aangemoedigd om naar buiten te gaan en actief te zijn.

Het personeel is zeer tevreden over de pauzeruimte voor het personeel in het huidige gebouw, die na de verbouwing een informele huiskamersfeer heeft. Echter, de pauzeruimte wordt ook gebruikt als (concentratie)werkplek door personeel, omdat er niet voldoende (concentratie)werkplekken zijn. Hiervoor is de ruimte minder geschikt. Voor de nieuwbouw is er daarom de wens om de pauze- en werkruimten voor personeel te scheiden.

Er moeten ook ruimten/gebieden zijn waar leerlingen in een meer geborgen omgeving kunnen relaxen/ontspannen. De term ‘huiskamersfeer’ wordt hierbij vaak genoemd. Daarnaast is er ook behoefte aan ruimten waar leerlingen zelfstandig kunnen werken aan projecten of profielwerkstukken.

Het onderwijs zal er baat bij hebben als bepaalde vakken bij elkaar geplaatst worden, zodat er meer samengewerkt kan worden. Als mogelijke combinaties werden genoemd Wiskunde - Bèta, Natuurkunde - Informatica en Techniek - Informatica.

1.4.6. *Servicepunt met gecombineerde functie*

Het is wenselijk dat de nieuwbouw één centrale entree krijgt, zodat er goed zicht is op wie de school betreedt. Bij de entree zouden dan meerdere functies gecombineerd kunnen worden zodat er ook één servicepunt is voor gasten en leerlingen en voor vragen aan administratie en conciërges, maar ook voor bijvoorbeeld software-applicaties.

1.4.7. *Toekomstgericht*

Het onderwijs wijzigt voortdurend en het gebouw moet dat kunnen faciliteren. Om toekomstgericht te zijn, moet het gebouw een goede draagstructuur hebben, zodat flexibiliteit wordt gewaarborgd.

1.4.8. *Licht*

Het gebouw moet veel daglicht binnenkrijgen die middels (deels) transparante binnenwanden zorgen voor een licht gebouw. Transparantie zorgt ook voor openheid in het gebouw.

2. Locatie

Dit hoofdstuk schetst de huidige situatie en behandelt de ruimtelijke kaders van de locatie van de nieuwe school.

2.1. Terrein

Momenteel wordt een haalbaarheidsstudie uitgevoerd om te onderzoeken of de locatie Vijf Meilaan / Johan Wagenaarlaan in Leiden geschikt is als locatie voor de nieuwe school. Op deze locatie staan het oude gebouw van Boerhaavelaan vmbo en een gebouw van Stichting Fatih Sultan. Delen van de bestaande gebouwen op de kavel zullen worden gesloopt om voldoende ruimte vrij te maken voor de nieuwbouw inclusief het terreinprogramma.

2.2. Bebouwd oppervlak

Uitgangspunt voor het schoolgebouw is een hoogte van maximaal drie bouwlagen. Een aantal functies, zoals plaza, specifieke onderwijsruimten en gymvoorziening, hebben een afwijkende hoogte.

De brutovloeroppervlakte (bvo) van het gebouw wordt circa 8.388 m² bvo. Uitgaande van drie bouwlagen is de footprint zo'n 4.500 m². De footprint is verhoudingsgewijs groot omdat ook het volledige gymprogramma op de begane grond gesitueerd zal worden. Het benodigde terreinoppervlakte is circa 9.250 m².

2.3. Bestemmingsplan

Het vigerende bestemmingsplan heeft de bestemming 'Maatschappelijk' en bestaat uit drie bouwvlakken, elk met een verschillende maximale bouwhoogte. In het NO-deel is een maximale bouwhoogte van twee lagen toegestaan, in het NW-deel is een maximale bouwhoogte van drie lagen toegestaan. In het zuidelijke deel zijn maximaal vier bouwlagen toegestaan maar dit bouwdeel wordt naar verwachting geen onderdeel van de nieuwe kavel van het Vlietland College.

Als uitgangspunt is genomen dat het ontwerp voor de nieuwbouw binnen de kaders van het bestemmingsplan zal worden ontworpen en zal bestaan uit drie bouwlagen.

3. Uitgangspunten

Voor de nieuwbouw staan de onderwijsvisie en de kernwaarden van de nieuwe school centraal. Daarnaast spelen ook randvoorwaarden uit de wet- en regelgeving een belangrijke rol. In dit hoofdstuk komen, naast de randvoorwaarden uit wet- en regelgeving, de activiteiten, ambities, leerlingenverdeling en de ruimtebehoefte aan de orde.

3.1. Randvoorwaarden wet- en regelgeving

Ten aanzien van het ontwerp zal aan alle relevante wet- en regelgeving en overige overheidsvoorschriften moeten worden voldaan. Binnen dit kader vallen:

- Gemeentelijke Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs.
- Vigerend bestemmingsplan.
- Bouwbesluit.
- Ministeriële richtlijnen.
- Wet Milieubeheer.
- Wet Geluidhinder.
- NEN 2580.
- Handboek voor Toegankelijkheid.

3.2. Ambities nieuwe huisvesting

Gezamenlijk zijn de ambities voor de nieuwe huisvesting benoemd en onderstaand weergegeven:

3.2.1. *Uitstraling*

Het schoolgebouw moet passen in haar omgeving. Een omgeving met veel groen en water. Het is belangrijk dat dit buitenleven ook binnen in het schoolgebouw wordt ervaren. Het gebouw dient dan ook een open, licht en transparant karakter te hebben. Dit gevoel van openheid en licht vraagt vooral ook aandacht bij binnenkomst in het gebouw. De hoofdentree dient open, ruimtelijk en licht te zijn.

3.2.2. *Herkenbare domeinen*

Het schoolgebouw is geordend op basis van de domeinen. Het is een wens dat ieder domein een eigen, herkenbare uitstraling krijgt, bijvoorbeeld middels materialisatie of kleurgebruik. Dit kan ook al vormgegeven worden door domeinspecifieke werkstukken, leermiddelen en materiaal tentoon te stellen (bijvoorbeeld kunstwerken bij het domein Kunst en wandkaarten bij het domein Maatschappij). Er hoeft geen uniformiteit te zijn tussen de verschillende domeinen.

3.2.3. *Transparantie*

De open/dicht-verhouding wanden tussen lokalen en gangzones is nog een punt dat nader onderzocht dient te worden. Verbinding tussen de lokalen en gangzones is gewenst, ook met

het doel om leerlingen in groepjes op de gang zelfstandig te kunnen laten werken. De keerzijde is dat teveel glas mogelijk zorgt voor afleiding door leerlingen op de gang.

3.2.4. *Klaslokaal blijft de basis*

Voor het onderwijs van het Vlietland College is en blijft het klaslokaal de basis. De behoefte om bijvoorbeeld klassen samen te voegen of om lessen op leerpleinen in te roosteren is beperkt.

Toch is er wel behoefte om te kunnen differentiëren en leerlingen ook zelfstandig buiten de klas te kunnen laten werken of in groepjes. Ook wordt er vaak door leerlingen buiten lestijden gewerkt aan brugklasprojecten, profielwerkstukken of andere groepsopdrachten. Hiervoor is bij het domein Kunst een atelier voorzien, maar zijn er ook verschillende multifunctionele werkplekken/spreekkamers door het gebouw heen.

Het huidige gebouw heeft een riant studiecetrum dat recent compleet verbouwd is. In deze ruimte kan geconcentreerd zelfstandig of in kleine groepjes gewerkt worden. Zowel personeel als leerlingen zijn erg positief over het huidige studiecetrum en zien een studiecetrum met soortgelijke opzet dan ook graag terug in de nieuwbouw.

3.2.5. *Opdelen van plaza*

Er is gekozen voor het houden van gezamenlijke pauzes. Hierdoor is er maximaal contact tussen alle leerlingen en het personeel. Consequentie is wel dat er een plaza (pauzeruimte) nodig is van circa 700 m². Niet alle leerlingen houden van de hectiek van een plaza tijdens de pauzes, dus ook wat meer beschuttere hoeken met een huiskamersfeer zijn gewenst. Het is daarom belangrijk dat dit geen grote overweldigende ruimte wordt, maar dat de plaza kan worden opgedeeld in zones waarbij er ook kleinschaligere gebieden zijn.

Het kleinere deel van de plaza zal multifunctioneel inzetbaar zijn. Naast een fijne plek om de pauze en vrije tijd door te brengen dient de ruimte onder meer geschikt te zijn voor zelfstandig werken, optredens, presentaties, vergaderingen, ouderavonden en diploma-uitreikingen.

3.2.6. *Buitenruimte en sport*

Sport en beweging is een speerpunt voor het Vlietland College en gaat verder dan de gymuren. Ook in de pauzes stelt het domein Sport & bewegen de zalen beschikbaar voor leerlingen om stoom af te blazen. Het is belangrijk dat leerlingen worden gestimuleerd om in beweging te komen en naar buiten te gaan in de pauzes. Een directe (zicht)verbinding tussen de plaza en het buitenterrein, catering met een uitgiftebalie aan de buitenzijde en natuurlijk een goede uitdagende terreininrichting zijn oplossingsrichtingen die zijn verkend tijdens de workshops.

3.3. Leerlingenverdeling

1.000 leerlingen is zowel onderwijskundig als bedrijfsmatig het streefaantal voor de nieuwe huisvesting, conform onderstaande leerlingenverdeling:

Vlietland College - Opbouw 1.000 leerlingen			
leerjaar	aantal klassen	ll. per klas	totaal
MHV1	8	27	216
M2	2	27	54
H2/HA2	3	27	81
V2	2	27	54
M3	2	26	52
H3/HA3	4	24	96
V3	2	25	50
M4	2	26	52
H4	4	24	96
V4	2	25	50
H5	4	24	96
V5	2	25	50
V6	2	25	50
VAVO			3
Totaal	39		1000

3.4. Ruimtebehoefte totale huisvesting (in brutovloeroppervlak)

3.4.1. Schoolgebouw

De ruimtebehoefte voor het onderwijs aan 1.000 leerlingen is normatief vastgesteld op 7.024 m² bvo exclusief gymzalen (zie bijlage B voor uitwerking).

3.4.2. Gymzalen

Voor het geven van gymnastiekonderwijs aan 1.000 leerlingen zijn 2,6 sportruimten benodigd. Dit zou leiden tot drie gymzalen met een normatieve oppervlakte van 1.364 m² bvo. Momenteel lopen er nog gesprekken met de gemeente Leiden omdat er in het Integraal Huisvestingsplan van de gemeente Leiden rekening gehouden wordt met slechts twee gymzalen.

4. Ordeningsprincipes voor de huisvesting

De organisatie van en de visie op het onderwijs vormen de basis voor de ordeningsprincipes voor de huisvesting. In navolging van de visie worden vijf ordeningsprincipes onderscheiden: veiligheid/kleinschaligheid, ontmoeting, kwaliteit, werken in domeinen en gebouwconcept. Dit hoofdstuk behandelt deze ordeningsprincipes.

4.1. Veiligheid/kleinschaligheid

Het nieuwe gebouw is een vriendelijke en veilige omgeving voor de gebruikers. Het is daarom belangrijk om herkenbare gebieden te hebben in het gebouw, met overzichtelijke ruimten (bijvoorbeeld niet één grote plaza, maar meer gedifferentieerde plaza's). Er is voldoende sociale controle. Dit wordt bijvoorbeeld gerealiseerd door transparantie en overzichtelijkheid binnen het gebouw. Toezicht is eenvoudig te organiseren. Zien en gezien worden. Daarnaast is het gebouw voorzien van een goede, logische routing. Het nieuwe gebouw ziet er verzorgd en schoon uit (niet steriel). Er is voldoende (georganiseerde) opbergruimte.

4.2. Ontmoeting

Het thuisgevoel en gemeenschapsgevoel tussen leerlingen op mavo-, havo- en vwo-niveau, maar ook het gemeenschapsgevoel tussen leerlingen en docenten en tussen docenten onderling, is belangrijk. Het nieuwe gebouw faciliteert ontmoeting: tussen leerlingen onderling, tussen het personeel onderling, tussen leerlingen en personeel en tussen de school en de omgeving. Dit zowel in het gebouw als op het schoolterrein. Het gebouw nodigt uit tot bewegen.

- In de domeinen ontmoeten leerlingen elkaar op de zelfstandige werkplekken.
- Buiten de domeinen ontmoeten de leerlingen elkaar in de plaza, de entree, de buitenruimte en de sportvoorziening.
- Buiten de domeinen ontmoet het personeel elkaar in de pauzeruimte personeel om te ontspannen. Docenten werken in de domeinen.
- Per domein zijn werkplekken voor docenten. Dit om bijvoorbeeld gezamenlijke projecten met elkaar te ontwikkelen c.q. voor te bereiden.
- Het nieuwe gebouw stimuleert contact tussen het personeel en de leerlingen, zowel binnen als buiten de eigen domeinen. Daarom worden de werkplekken van de docenten in de domeinen gesitueerd.

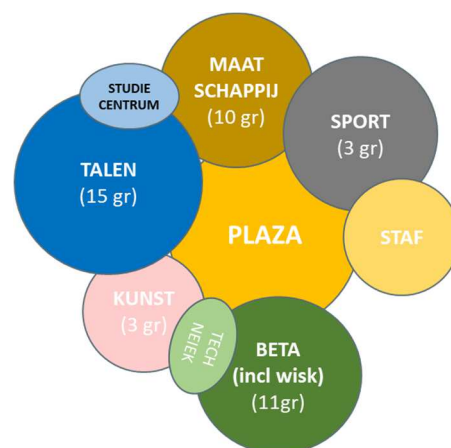
4.3. Kwaliteit

De onderwijskwaliteit op het Vlietland College is belangrijk, nu en in de toekomst. Daarom sluit het nieuwe gebouw aan op het onderwijsconcept. Het nieuwe gebouw is een uitnodigende en inspirerende omgeving om in te leren en te werken. Daarnaast is het gebouw flexibel en toekomstbestendig. De maatschappij verandert in snel tempo. Dit heeft invloed op het onderwijs, wat leerlingen immers moet voorbereiden op de maatschappij van morgen. Het gebouw dient dusdanig flexibel te zijn dat het differentiatie in lesvormen kan faciliteren, maar ook in de toekomst aanpasbaar is voor nieuwe onderwijsconcepten en lesvormen. De differentiatie aan ruimtetypen en afmetingen van ruimten maakt deze flexibiliteit voor instructie, zelfstandig werken en in groepjes werken mogelijk.

4.4. Werken in domeinen

Om de kleinschaligheid te borgen, is het nieuwe gebouw in domeinen georganiseerd. Er zijn een aantal vakgerichte domeinen. Elk domein huisvest alle leerjaren. De domeinen betreffen op alfabetische volgorde:

- Bèta (biologie, natuurkunde, scheikunde, informatica) met het sub-domein: Wiskunde.
- Kunst (techniek, beeldende vorming, culturele en kunstzinnige vorming, tekenen, handvaardigheid, muziek en drama).
- Maatschappij (aardrijkskunde, geschiedenis, economie, levensbeschouwelijke vorming, maatschappijleer, bedrijfseconomie).
- Sport & bewegen.
- Talen (Nederlands, Engels, Duits, Frans, Cambridge, Anglia).

4.5. Gebouwconcept

Het gebouw sluit aan bij de wens om te werken in domeinen, zonder onderverdeling in mavo, havo en vwo. Hierdoor kan flexibel omgegaan worden met ruimten en worden in de domeinen een docentenwerkrimte, een kantoor voor de teamleiders en een spreekkamer gerealiseerd. Dit sluit ook aan bij de onderwijsvisie van gedifferentieerd leren (op verschillende niveaus met elkaar) en gezamenlijke niveaudoorbekende projecten. Op een kleinschalige wijze.

Naast deze domeinstructuur vormen de plaza, de diverse stafruimten en de ruimten van de domeinen Kunst en Bèta de centrale plek op de begane grond van het gebouw. Onder het domein Kunst valt ook het muziek-/dramalokaal dat gekoppeld is aan de kleine plaza.

Goed, kwalitatief onderwijs, aangepast aan de 21e eeuw, staat centraal. Daarom dient het nieuwe gebouw te voorzien in diverse domeinen/leeromgevingen. Ieder domein krijgt een zekere mate van flexibiliteit in de ruimten om hierdoor de mogelijkheid te creëren om vakoverstijgende projecten aan te bieden. Ook zal hierdoor ruimte komen voor nieuwe onderwijskundige aanpassingen, zoals de praktijkcomponent bij de Nieuwe Leerweg.

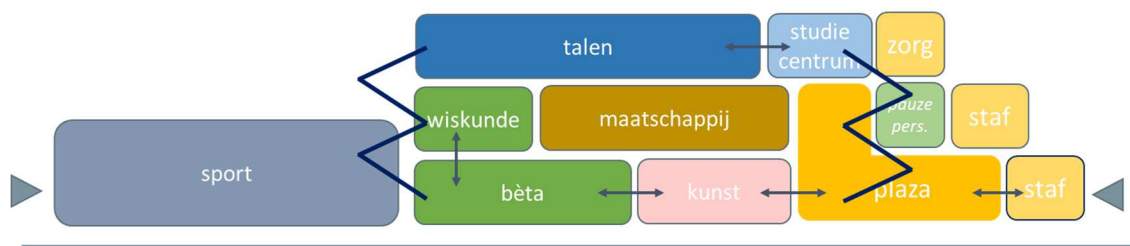
Bovenstaand concept waarborgt dat de nieuwbouw een kleinschalige, levendige school wordt waar leerlingen zich thuis voelen, waar het gemeenschapsgevoel ontstaat, waar leerlingen ook graag na schooltijd verblijven en met plezier kunnen werken aan hun '21st-century-skills' ingebed in een mavo-, havo- of vwo-opleiding van kwaliteit.

De drie gymzalen zijn schakelbaar middels flexibele wanden en krijgen ieder een eigen 'sportthema'. In het domein Sport & bewegen wordt nauw met elkaar samengewerkt. De docenten overleggen onderling wie wanneer van welke zaal gebruik maakt of soms wordt er zelfs tijdens de lessen van zaal gewisseld. Eén zaal zal uitgerust worden als turnzaal, één zaal krijgt een klimwand en de middelste zaal is een algemene sportzaal.

5. Hoofdopzet huisvesting (vlekkenplan)

In dit hoofdstuk worden de principes van de huisvestingsvisie uitgewerkt in een huisvestingsconcept met bijbehorende relatieschema's/vlekkenplannen. Dit hoofdstuk beschrijft:

- De *relaties* tussen ruimten op gebouwniveau.
- De *relaties* tussen ruimten binnen de domeinen.

5.1. Globale ordening

Het nieuwe gebouw is geordend in domeinen met onderstaande relaties tot elkaar:

- De plaza is het hart van de school en mag over meerdere verdiepingen verspreid liggen.
- Ontmoetingsruimten worden verspreid over meerdere plekken en bouwlagen in het gebouw om kleinschaligheid, eigenheid en het thuisgevoel te creëren.
- Het domein Kunst is nabij de plaza gesitueerd zodat het muziek-/dramalokaal gekoppeld kan worden aan (een deel van) de plaza.
- De domeinen Kunst en Bèta worden nabij elkaar gepositioneerd, omdat dit de domeinen de mogelijkheid biedt om expertise te bundelen en mooie voorzieningen te realiseren die de uitstraling van de school ten goede komen (atelier en bètalab).
- De domeinen Bèta en subdomein wiskunde hebben een relatie met elkaar, maar maken geen gebruik van dezelfde klaslokalen. De ruimten hoeven niet op dezelfde verdieping gesitueerd te worden, maar er dient wel een korte relatie te zijn tussen beide (sub)domeinen.
- Het domein Maatschappij kan centraal gepositioneerd worden.
- Het domein Talen ligt op de tweede verdieping. Bij deze vakken moet relatief vaak zelfstandig geconcentreerd gewerkt worden. Afleiding vanuit de plaza of het schoolterrein is op de 2^e verdieping minimaal. Ditzelfde geldt voor het studiecentrum. Deze is gekoppeld aan het domein Talen.
- Het domein Sport & Bewegen wordt op de begane grond geplaatst, zodat de zaaldelen te schakelen zijn en verhuurbaar zijn in de avonduren c.q. weekenden.
- Specifieke stafruimten, onder andere conciërgeruimte, administratie en time-outruimte zijn centraal gesitueerd nabij de entree. De zorgruimten voor de zorgcoördinatoren en re-integratie-ruimte zijn juist op de 2^e verdieping voorzien in verband met de rustige omgeving.

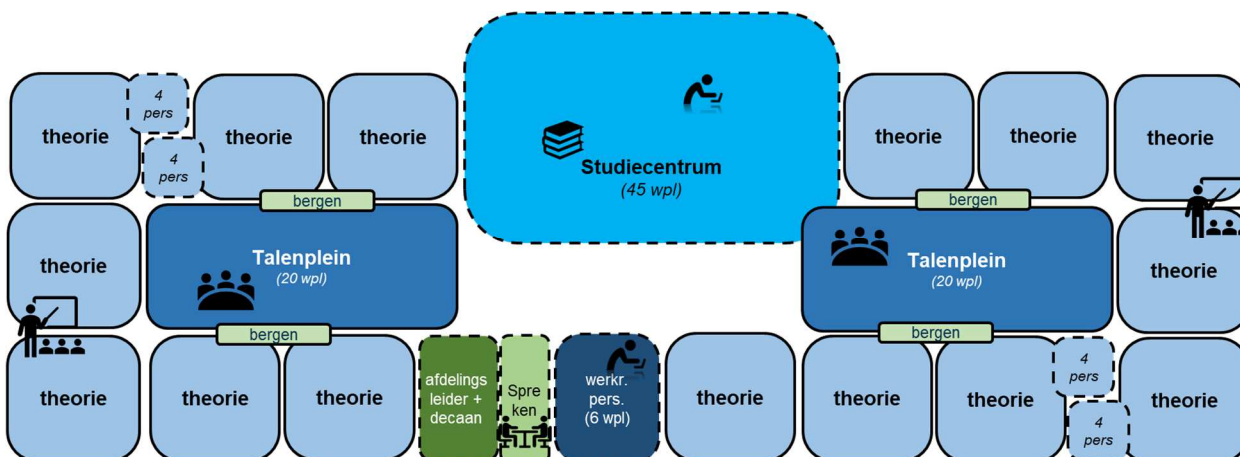
- De pauzeruimte voor het personeel (inclusief buitenterras) is geplaatst op de 1^e verdieping. Dit is een ontmoetingsplek waar personeel de werkdag begint en eindigt.
- De docentenwerkplekken worden verspreid over het gebouw gerealiseerd; in de domeinen (flexwerkruimte) en op de leerpleinen.
- De kantoren van de teamleiders bevinden zich verspreid over het gebouw, in de domeinen. Naast het kantoor van de teamleiders wordt een spreekkamer/overlegruimte gerealiseerd.
- De buitenruimte is een plek om te relaxen en om te bewegen (uitdagend/sportief). Het is wenselijk om een uitgifteluik van de catering aan de buitenzijde te realiseren om leerlingen in de zomer ook buiten te houden.

De invulling van de domeinen en staf- en personeelsruimten wordt nader toegelicht in de volgende paragrafen.

Algemene opmerkingen met betrekking tot de domeinen zijn:

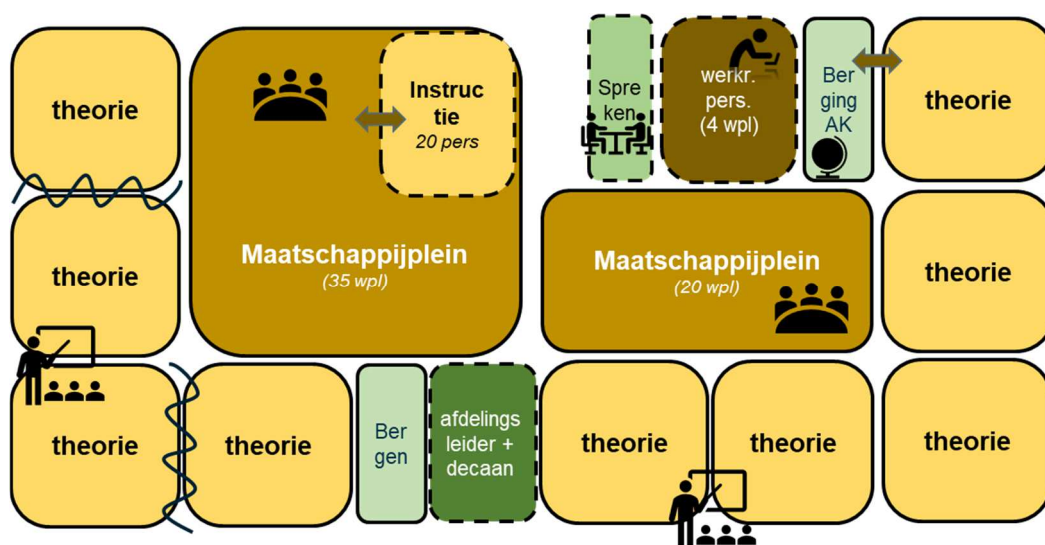
- Een domein is een herkenbaar kleinschalig gebied waar de diverse ruimten zijn gesitueerd.
- Een domein bestaat uit een leerplein met centraal gelegen leerlingenwerkplekken. Rondom het leerplein zijn theorielokalen gelegen. Deze lokalen staan in directe verbinding met het leerplein en hebben direct toezicht op het leerplein door middel van transparante ramen in de lokalen (exacte verhouding open/dicht moet nader onderzocht worden).
- Daarnaast heeft ieder domein een ruimte waar docenten kunnen werken. Het uitgangspunt is dat docenten ook werken op het leerplein. Door deze manier van werken wordt ook interactie/ontmoeting tussen docenten en leerlingen gestimuleerd. Tevens wordt door de aanwezigheid van werkplekken voor personeel het toezicht op de leerpleinen georganiseerd.
- Ieder domein heeft een centrale berging voor opslag van leermiddelen.
- Ieder domein heeft spreekkamers/overlegruimten waar leerlingen zelfstandig en/of in groepjes kunnen werken. Deze staan in directe verbinding met het leerplein.
- In ieder domein is een kantoor gesitueerd voor een teamleider/decaan.

5.2. Domein Talen

- Het domein Talen is onderverdeeld in twee subdomeinen, gezien de grootte van dit domein. Centraal gelegen ten opzichte van de subdomeinen wordt een zone gerealiseerd waar de kamer van de afdelingsleider/decaan, een spreekkamer/overlegkamer en een werkkruimte personeel zijn gelegen. Deze ruimten zijn hierdoor inzetbaar voor de subdomeinen en vormen gelijktijdig een natuurlijke scheiding.
- Twee subdomeinen hebben elk een groot leerplein met 20 werkplekken. Daaromheen zijn de theorielokalen gesitueerd. Het zijn allemaal standaard theorielokalen met een capaciteit van 32 leerlingen en een docent. Uitzondering hierop zijn vier lokalen die aan de achterzijde een afgescheiden transparante ruimte hebben waar toetsen kunnen worden afgenomen of spreekvaardigheid geoefend kan worden.
- De theorielokalen staan in directe verbinding met het Talenplein en er is ook zicht op dit leerplein.
- De leerpleinen bieden ook de mogelijkheid voor instructie, naast de mogelijkheid voor zelfstandig werken en in groepjes werken (ook buiten de lessen). Ook in de lokalen vinden diverse activiteiten plaats, niet alleen klassikale instructie.
- Het studiecentrum in de nabijheid van het domein Talen situeren. Dit is de plek waar leerlingen heen gaan om zelfstandig te werken, te ontspannen of te lezen. Ook tijdens de lessen kunnen leerlingen gebruik maken van het studiecentrum om bepaalde opdrachten te maken.
- Naast het leerplein is een af te sluiten ruimte waar docenten hun spullen kunnen opbergen en kunnen werken. Om zicht te hebben op het leerplein is deze ruimte transparant aan de voorzijde.
- In het domein wordt in de wanden opbergruimte gerealiseerd. Op het leerplein of langs de wanden staan een aantal vitrines, waar domeininhoudelijk beeldmateriaal tentoongesteld kan worden. Hierdoor krijgt het domein zijn eigen karakter.

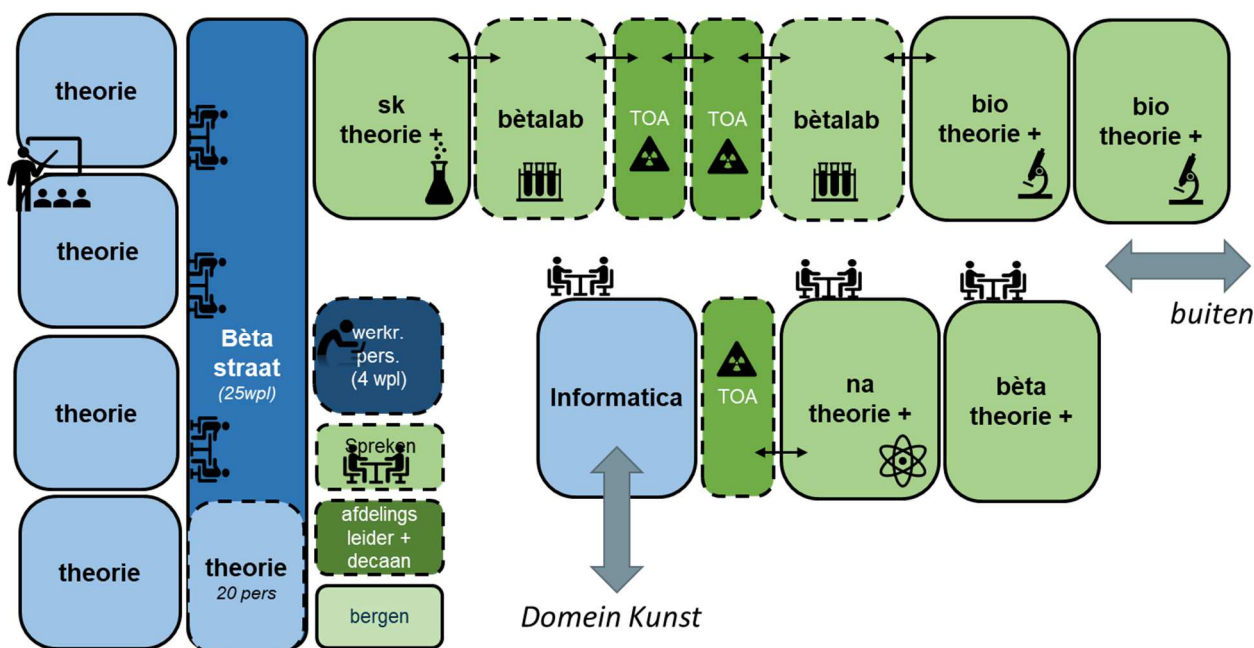
5.3. Domein Maatschappij

- Het domein Maatschappij is onderverdeeld in twee subdomeinen, gezien de grootte van dit domein. Centraal gelegen ten opzichte van de subdomeinen wordt een zone gerealiseerd waar de kamer van de afdelingsleider/decaan, een spreekkamer / overlegkamer, een werkruimte personeel en een berging zijn gelegen. Deze ruimten zijn hierdoor inzetbaar voor de subdomeinen en vormen gelijktijdig een natuurlijke scheiding.
- Eén subdomein heeft een groot leerplein met 35 werkplekken en het andere subdomein heeft een kleiner leerplein met 20 werkplekken. Daaromheen zijn de standaard theorielokalen gesitueerd met een capaciteit van 32 leerlingen en een docent. Deze ruimten staan in directe verbinding met het leerplein en vanuit de standaard theorielokalen is er ook zicht op dit leerplein.
- Aan het grote leerplein zit één kleiner instructielokaal (20 leerlingen) dat koppelbaar is met het leerplein. Dit deel van het leerplein dient duidelijk verbonden te zijn met het lokaal en goed te overzien door de docent.
- De leerpleinen worden verder ingezet worden als 'verlengstuk' van de daaromheen gelegen ruimten. De leerpleinen bieden ook de mogelijkheid voor instructie, naast de mogelijkheid voor zelfstandig werken en in groepjes werken (ook buiten de lessen). Ook in de lokalen vinden diverse activiteiten plaats, niet alleen klassikale instructie. Op het leerplein werken tevens docenten.
- Er zijn twee plekken waar tussen twee theorielokalen een flexibele wand wordt geplaatst. Hierdoor kunnen deze lokalen tot één groot lokaal voor 66 personen worden vergroot.
- Naast het leerplein is een af te sluiten ruimte waar docenten hun spullen kunnen opbergen en kunnen werken. Om zicht te hebben op het leerplein is deze ruimte transparant aan de voorzijde.
- In het domein worden ook centrale bergingen gerealiseerd. Eén berging is koppelbaar met het Aardrijkskundelokaal in verband met de waterbak.

5.4. Domein Bèta

Biologie, natuurkunde, scheikunde, wiskunde en informatica

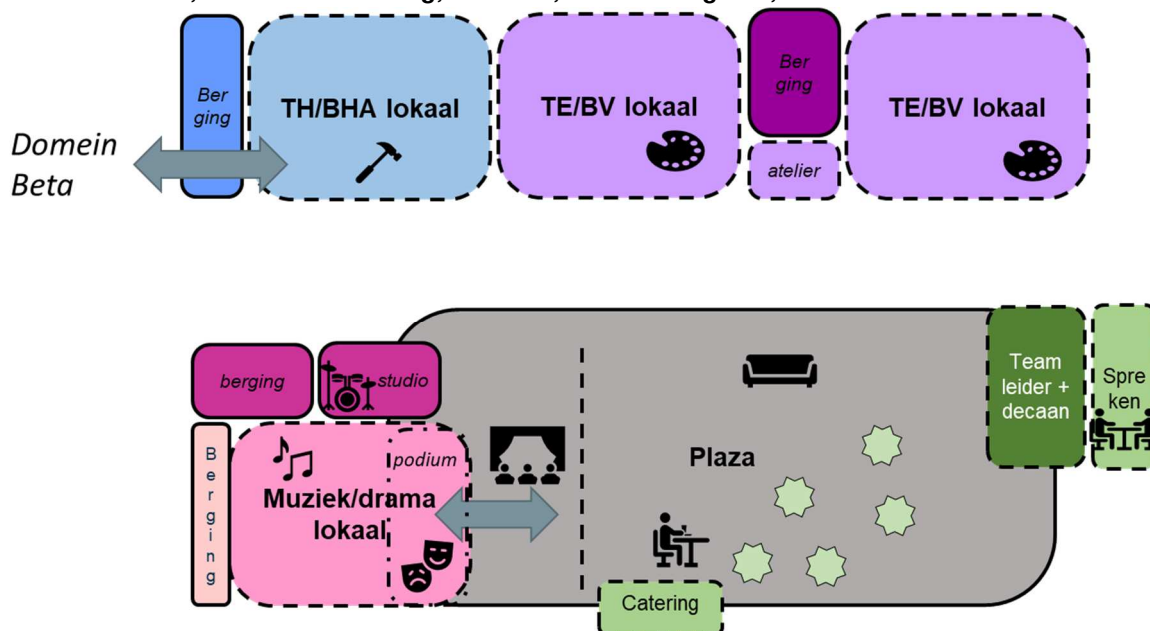

- Het domein Bèta ligt centraal in de school, op de begane grond en op de 1e verdieping. Wiskunde voelt zich sterk betrokken bij het domein Bèta maar heeft minder specifieke ruimtebehoefte. Wiskunde kan geplaatst worden op de 1e verdieping, maar er dient wel een duidelijke relatie te zijn tussen de twee subdomeinen.
- Er is gekozen voor twee Bètalabs met elk een eigen aangelegen TOA-ruimte. Er is een directe doorgang tussen de Bètalabs en de TOA-ruimtes. Op de ruimtescheiding tussen de TOA ruimtes en Bètalabs komen doorkijk zuurkasten die vanaf beide zijden benaderbaar zijn.
- Alle lokalen voor natuurkunde, scheikunde en biologie worden als ruim theorielokaal ontworpen met een demotafel voor de docent.
- Er dient zowel in de theorie+ lokalen als de Bètalabs voldoende ruimte te zijn om een practicumkar te manoeuvreren.
- Als afscheiding tussen Bètalabs, lokalen, TOA-ruimtes en de gang zijn afsluitbare vitrinekasten gewenst om modellen te etaleren. De onderste helft van de wand is niet transparant en kan worden gebruikt voor de opslag van materialen of stalling van een microscopenkar.
- Het subdomein wiskunde bestaat uit vijf theorielokalen: vier standaard lokalen van 32 leerlingen en één klein instructielokaal voor 20 leerlingen.
- De lokalen zijn gesitueerd rondom het 'bètastraat' met werkplekken voor 25 leerlingen. Het is een wens om zitnisjes te creëren in de gangen of op het leerplein, waar leerlingen beschut in kleine groepjes kunnen werken.

- Centraal in het domein ligt een gezamenlijk deel dat bestaat uit opslag, de werkruimte personeel, een kantoor voor de afdelingsleider/decaan en een spreekkamer. Deze werkplekken zijn voor het gehele Bèta-domein, dus inclusief wiskunde.
- De biologieruimten hebben een relatie met de buitentuin. En ook scheikunde wil een optie hebben om naar buiten te gaan om bepaalde proeven uit te voeren.
- Informatica valt onder Bèta, dit lokaal heeft zowel een relatie met Bèta als met het domein Kunst (techniek). Het dient dan ook dusdanig te worden gesitueerd dat het vanuit beide domeinen goed bereikbaar is.

5.5. Domein Kunst

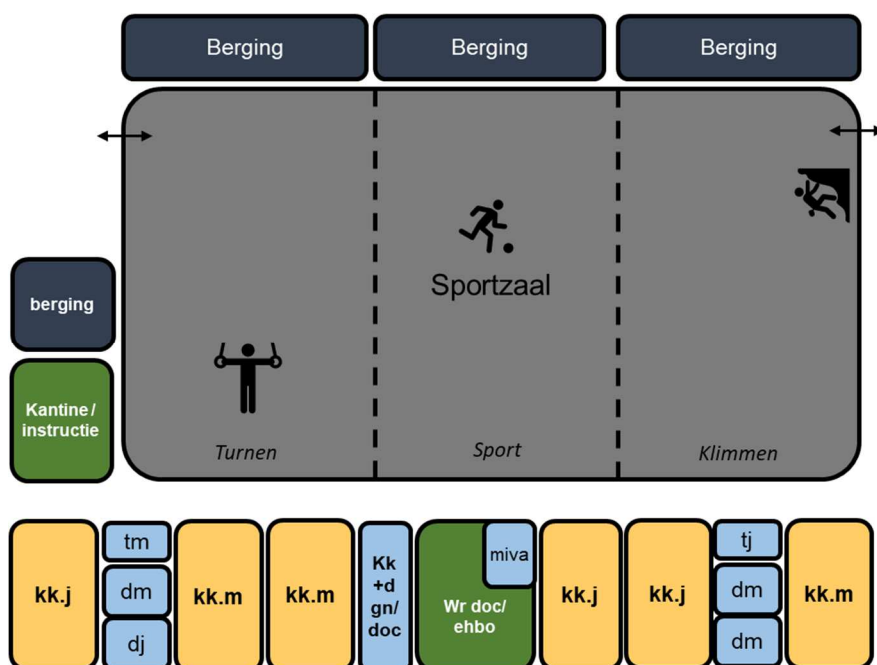
Tekenen, beeldende vorming, techniek, handvaardigheid, muziek en drama

- Het muziek-/dramalokaal is gesitueerd aangrenzend aan de kleine plaza met een podium dat vanuit beide zijden toegankelijk is. In de standaard situatie is dit onderdeel van het muziek-/dramalokaal, maar het kan worden gebruikt om vanuit het muziek-/dramalokaal voorstellingen te geven richting de kleine plaza. Als het lokaal voor dramalessen wordt gebruikt, moeten de muziekinstrumenten snel en veilig opgeborgen kunnen worden, bijvoorbeeld in een berging met een (open) roldeur erin.
- Twee lokalen dienen als lokaal voor tekenen en beeldende vorming te worden ingericht. De lokalen bieden ruimte voor een flexibele opstelling, waarbij zowel instructie gegeven wordt (smartboard), als waar leerlingen zelfstandig of in groepjes kunnen werken.
- Tussen de twee lokalen zit een berging die vanuit beide lokalen bereikbaar is. Daarnaast is er een atelier dat vanuit de gang bereikbaar is en waar leerlingen buiten de lessen om kunnen werken aan hun profielwerkstuk. Er is een zichtverbinding met de beide lokalen.

- De lokalen voor beeldende vorming en tekenen zijn niet direct aan de plaza gesitueerd om (geluids)overlast te beperken.
- Het lokaal voor techniek en handvaardigheid heeft een relatie met het domein Bèta en dient zo gesitueerd te worden dat het vanuit beide domeinen goed bereikbaar is.
- In het domein Kunst zijn naast de vaste kastenwand/de inbouwkasten in de lokalen ook centrale bergingen voorzien voor de opslag van materialen en werkstukken.

5.6. Domein Sport & bewegen

- Drie gymzalen met verschillende invulling: één turnzaal, één klimzaal en één algemene sportzaal. Te openen flexibele-wanden (trenomat) tussen de zalen.
- Alle zalen zijn gelegen op de begane grond, zodat ze koppelbaar zijn tot één grote sporthal.
- Elke gymzaal heeft een eigen toestellenberging direct gekoppeld aan de zaal.
- Elke zaal heeft een eigen kleedkamer voor jongens en meisjes. In de twee middelste kleedruimten worden geen douches geplaatst.
- De docentenwerkplek, EHBO-ruimte en kleedruimte docenten zijn centraal gelegen.
- Centraal gelegen wordt ook een genderneutrale kleed- / doucheruimte gesitueerd. Deze kan ook door de docenten gebruikt worden
- Aan de gang, nabij de entree, komt een kleine kantine/instructieruimte. Deze wordt gebruikt voor het avondgebruik en voor leerlingen die geblesseerd zijn en tijdens gym-uren andere opdrachten doen. Tevens als voorruimte voor de examens inzetbaar.

- Voorkeur voor een buitensportveld in de nabijheid van de gymzalen en overige sportvoorzieningen.
- Het domein Sport & bewegen dient een separate ingang te hebben zodat het voor avondverhuur onafhankelijk van de school toegankelijk is.

5.7. Stafruimten

De stafruimten zijn onderverdeeld in een aantal clusters en zijn daarmee op een aantal plekken gesitueerd in het gebouw.

- Kantoorm ruimten voor de directie, bedrijfsvoering, financiën en P&O en de roostermaker, flexkantoren en een overleg ruimten.
- Servicedesk met frontoffice en backoffice.
- Zorg en ondersteuning met een spreekkamer, een flexkantoor voor de zorgcoördinatoren.
- De kantoren voor de teamleiders en decanen liggen verspreid over het gebouw en de verdiepingen.
- Ruimte voor leerlingencommissie.

5.7.1. Directie, afdelingsleiders en OOP

Op een gemakkelijk toegankelijke plek in het gebouw (centraal en zichtbaar) zijn de kantoren van de bestuurder, afdelingsleider bedrijfsvoering, roostermakers en personeelszaken gesitueerd. Bij deze kantoren zijn tevens een aantal flexkantoren, kleine (algemene) spreekkamers en een grote vergaderruimte gesitueerd.

5.7.2. Frontoffice en backoffice

Bij de hoofdentree van het gebouw is een centrale receptie/servicepunt. Het heeft de voorkeur dat de frontoffice (conciërge en receptie) en backoffice (administratie en secretariaat) nabij elkaar zitten zodat de backoffice ook tijdelijk het servicepunt kan waarnemen in bepaalde situaties. De werkplek van de conciërges wordt nabij de entree gesitueerd en heeft een zichtverbinding met de grote plaza.

In ditzelfde gebied komt ook de time-outruimte waar leerlingen onder toezicht van de conciërge de les afmaken als ze uit de klas zijn gezet. De receptie/servicepunt is representatief, op een zichtbare positie, doch niet in de tocht gelegen. Aandacht voor akoestiek is benodigd. Bij de balie is een wachtplek. Nabij de entree voor de leveranciers is de werkplaats van de conciërge gesitueerd. Dit is een werkplaats waar klussen gedaan worden.

5.7.3. Zorgteam

Het kantoor voor het zorgteam komt op een rustige plek op de 2^e verdieping. Bij dit flexkantoor komt een ruimte waar leerlingen in een prikkelarme omgeving kunnen werken, bijvoorbeeld als ze na een ziekteperiode weer re-integreren in de school. Ook dient er een spreekkamer te zijn binnen redelijke afstand van de werkplekken. Deze spreekkamer moet ook (visueel) afsluitbaar zijn zodat er vertrouwelijke gesprekken kunnen worden gevoerd en dient tevens als werkplek voor de schoolarts.

5.7.4. *ICT en facilitair*

Hoofd facilitair en ICT delen één kantoor met daarbij een opslag voor ICT-middelen en een werkplek om kleine ICT-reparaties uit te voeren. De serverruimte dient zich binnen redelijke afstand van de werkplek ICT/facilitair te bevinden.

5.7.5. *Leerlingencommissies*

Er zijn diverse leerlingencommissies op het Vlieland College. Er dient een ruimte gerealiseerd te worden die als overlegplek kan dienen en waar beperkt ruimte is voor opslag van materialen.

6. Ruimteprogramma en omschrijving afzonderlijke ruimten

Dit hoofdstuk vertaalt de hoofdopzet van de huisvesting naar een ruimtestaat. De omvang van de ruimten wordt bepaald en per ruimte worden vereisten toegelicht.

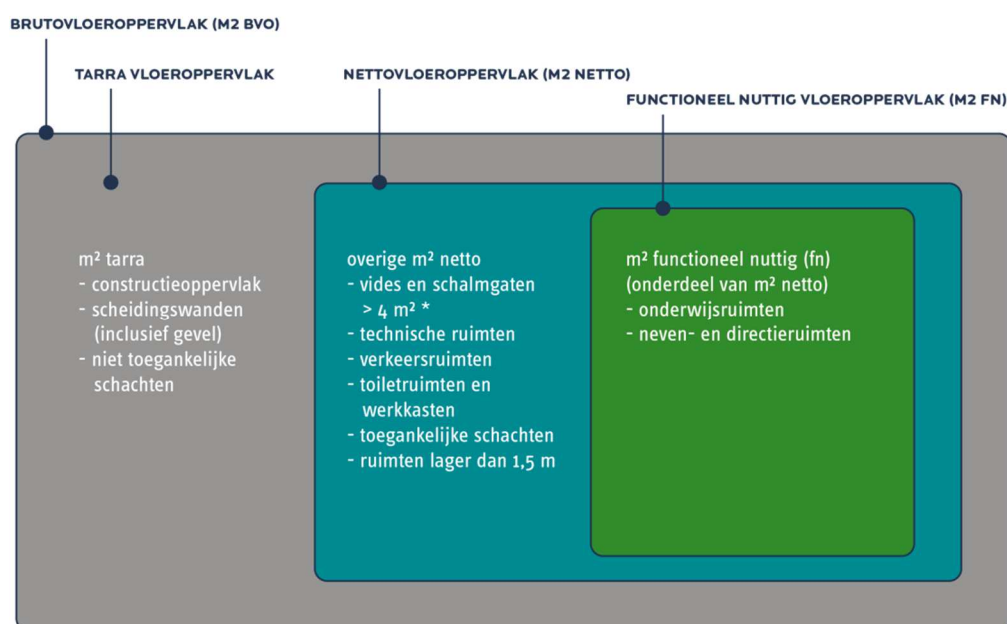
6.1. Algemeen

Het vloeroppervlak van een gebouw kan op verschillende manieren worden weergegeven, bijvoorbeeld brutovloeroppervlak (m^2 bvo), nettovloeroppervlak, nuttig vloeroppervlak en functioneel nuttig vloeroppervlak (m^2 fno). De standaardisering voor oppervlaktemeting is vastgelegd in de NEN 2580.

Het brutovloeroppervlak (bvo) is de totale vloeroppervlakte van het gebouw gemeten op vloerniveau langs de buitenomtrek van opgaande scheidingsconstructie, dus de buitenzijde van het gebouw inclusief buitenwanden, constructies en installaties, maar exclusief vides (groter dan $4 m^2$). Ook wordt de term functioneel nuttig vloeroppervlak (m^2 fno) gehanteerd. Hiermee doelt men op de voor uitoefening van het onderwijs relevante ruimten: de onderwijs-, neven- en directieruimten.

Hieronder is een schematisch overzicht van de onderverdeling van het brutovloeroppervlak opgenomen.

RUIMTEVERDELING CONFORM NEN2580

* vides $> 4 m^2$ tellen überhaupt niet mee voor welk vloeroppervlak dan ook

De volgende ruimten worden niet tot het functioneel nuttig vloeroppervlak gerekend, dit zijn dus ook geen nevenruimten. Deze ruimten vormen het verschil tussen het nettovloeroppervlak en het functioneel nuttig vloeroppervlak:

- Vides en schalmgaten.
- Technische ruimten.
- Verkeersruimten (gangen, trappen, liften etc.).
- Toiletgroepen en werkkasten.
- Schachten.

6.2. Bepaling en soort onderwijsruimten

Uitgangspunt voor het bepalen van het Programma van Ruimten is het onderwijsconcept van de school, de ordeningsprincipes en het daarvan afgeleide vlekkenplan. Het benodigd aantal onderwijsruimten is bepaald aan de hand van het overzicht van het toekomstig aantal vakken en uren voor 1.000 leerlingen, zoals opgenomen in bijlage A.

In bijlage A is de berekening opgenomen van het aantal benodigde onderwijsruimten op basis van het toekomstige lesrooster. Daarbij is uitgegaan van een totaal van 39 beschikbare lesuren in combinatie met de hiernavolgende bezettingsgraad van de ruimten:

- 32 uur/week voor theoretisch onderwijs (82% van 39 uur).
- 34 uur/week voor praktisch onderwijs (87% van 39 uur).
- 40 uur/week voor sportonderwijs (voorgeschreven).

Vervolgens is aan de hand van deze uitgangspunten een voorstel gemaakt voor de indeling van de domeinen en een optimalisatie in ruimten.

6.3. Bezetting aantal werkplekken

6.3.1. Flexplekken

In het ruimteprogramma is steeds het aantal werkplekken voor leerlingen vermeld. Gezien de prognose bij 1.000 leerlingen zijn er circa 100 personeelsleden. Per domein is een kantoor gereserveerd voor algemene docenten(flex)werkplekken en daarnaast zijn er werkplekken in de (vak)lokalen.

6.3.2. Vaste werkplekken

Een deel van de werkplekken betreft functiegebonden vaste werkplekken zoals de kantoren van de leerlingenadministratie, secretariaat, receptie en directie. Ook binnen deze functies is het mogelijk dat enkele vaste werkplekken door meerdere personeelsleden gebruikt kunnen worden.

6.4. Ruimteprogramma

Als bruto-/nettofactor is circa 1,45 gehanteerd voor het onderwijsgedeelte. Het totaal normatief bvo voor de huisvesting bedraagt 7.022 m², exclusief de sportvoorzieningen.

Voor het gymprogramma geldt een bruto-/nettofactor van 1,26. Het totaal normatief bvo voor het gymprogramma bedraagt 1.365 m².

In bijlage C is het Programma van Ruimten weergegeven. De verschillende domeinen uit het vlekkenplan zijn hierbij aangehouden.

6.5. Functionele randvoorwaarden afzonderlijke ruimten

Deze paragraaf beschrijft de functionele randvoorwaarden behorende bij de verschillende ruimten zoals aangegeven in het ruimteprogramma. De volgorde is overeenkomstig het ruimteprogramma.

6.5.1. Algemene onderwijsruimten

Hieronder staan de algemene onderwijsruimten beschreven.

- Theorie- en instructielokalen:** de theorielokalen (32 leerlingen) en het instructielokaal (20 leerlingen) zijn algemene lesruimten, ingericht voor theoretisch onderwijs. Deze ruimten worden door meerdere docenten gebruikt, waardoor ze flexibel ingezet kunnen worden. Er is transparantie van deze ruimten naar het leerplein. Tussen twee theorielokalen is geen transparantie gewenst. In alle ruimten zijn voorzieningen gewenst voor het plaatsen van een digitaal bord of een grootbeeld tv-scherm en een whiteboard. Naast het bord dient plaats te zijn voor een (flexibele) docentenwerkplek. Voor het domein Bèta (inclusief wiskunde), is het belangrijk om grote borden te hebben, vanwege de specifieke uitleg die gegeven wordt (maken van sommen). De lichtinval ten opzichte van het bord is een aandachtspunt. Op de wanden van de lokalen is georganiseerde ruimte (bijvoorbeeld door prikborden/ophangsysteem) voor het aanbrengen van posters en dergelijke. Dit wordt domeinspecifiek ingevuld. Het is een wens om in ieder lokaal een vaste ingebouwde kast te realiseren en meerdere vaste ingebouwde kasten op de leerpleinen zodat er geen losse kasten meer in de ruimten nodig zijn. De entree van de lokalen moet zo vormgegeven worden dat opstoppen op het leerplein door bij de entree wachtende leerlingen voorkomen worden. In alle ruimten zijn er ramen die open kunnen. Er zijn in een aantal domeinen theorielokalen die door middel van een flexibele wand tot één grotere ruimte opgeschaald kunnen worden. Randvoorwaarde bij deze flexibele lokalen is maximale geluidwering. De ruimten worden op een veelzijdige manier ingezet en niet alleen voor theorie of instructie.
- Leerpleinen:** in de domeinen zijn mogelijkheden waar leerlingen zowel in een groep als zelfstandig kunnen werken. Ieder domein heeft een eigen benaming voor deze leerpleinen, te weten: talenplein, maatschappijplein en bèta-plein. Vanaf alle theorielokalen en vanaf de werkplek van de docenten is toezicht mogelijk op de leerlingwerkplekken. Het leerplein is een overzichtelijke ruimte met maximale transparantie. Maximale transparantie hoeft niet te betekenen dat er geen zitjes zijn die zich ruimtelijk onderscheiden van de andere zitjes. De leerlingwerkplekken moeten voor leerlingen een zeer aantrekkelijke ruimte worden om daar te zijn, te werken, te studeren, te overleggen etc. Leerlingen zijn hier ook buiten de lessen welkom. Het is belangrijk dat er enkel leerlingen over een

leerplein lopen die in de aangrenzende ruimten moeten zijn, zodat er zo rustig mogelijk gewerkt kan worden.

- **Werkruimte personeel (flex):** een kantoorruimte voor docenten met een aantal flex-plekken (afhankelijk van de grootte van het domein). Deze ruimte is geen pauzeruimte.
- **Spreekkamer:** een kleine ruimte waar groepjes leerlingen of docenten (of met elkaar) kunnen overleggen en werken.
- **Berging leermiddelen:** voor het opslaan van lesmiddelen in de domeinen is een berging gewenst. Bij voorkeur een ruimte met aan de zijden ruimte voor stellingkasten.

6.5.2. Domein Bèta

De ruimten van het domein Bèta worden hier omschreven.

- **Theorielokalen met demotafel (theorie+):** deze ruimten zijn geschikt voor klassikale theorielessen en eenvoudige demolessen voor de vakken biologie, natuurkunde en scheikunde (multi-inzetbaar). Er is een demonstratietafel met water, gas en elektriciteit aanwezig die tevens als docentenwerkplek fungeert. Er moet voldoende ruimte zijn om een practicumkar te manoeuvreren. In tegenstelling tot de bètalabs kunnen de leerlingen hier geen practicumlessen met water en gas. Wel moeten de lokalen worden voorzien van voldoende punten met elektriciteit zodat in deze lokalen een practicum met elektriciteit (bijvoorbeeld microscopie) kan worden gedaan. De lokalen zijn uitgerust met losse leerlingentafels en een touch-E-board met twee dichtklapbare whiteboards. Twee lokalen moeten volledig verduisterbaar zijn t.b.v. natuurkundepacticum. Tussen deze lokalen en aangrenzende bètalab is een (geluidswerende) deur voorzien.
- **Bètalab:** deze ruimte is geschikt voor practicumlessen (en incidenteel theorie) voor de vakken biologie en scheikunde, maar ook voor andere bètavakken. De leerlingwerkplekken (in dubbele hoefijzervorm/U-vorm) zijn uitgevoerd met verplaatsbare tafels. Per 2-3 leerlingen is gas, elektriciteit en water beschikbaar. Er is een demonstratietafel met water, gas en elektriciteit aanwezig die tevens als docentenwerkplek fungeert. In dit lokaal kunnen eenvoudige proeven gedaan worden en kunnen door de docent proeven voorgedaan worden aan de demonstratietafel. In de lokalen moeten noodstops (waarmee elektriciteit kan worden uitgezet) aanwezig zijn. Bij voorkeur een touch-E-board met twee whiteboards/zijborden.

Aan de achterwand kunnen lage kasten worden geplaatst waarin materialen voor practica e.d. kunnen worden opgeslagen. Direct naast de deur (ingang) moet een lange wasbak zijn aan de zijde van de demonstratietafel met elektriciteit. De muren van biologielokalen die grenzen aan een gang zijn half transparant. De onderste helft kan worden gebruikt voor de opslag van materialen of stalling van een microscopenkar. De bovenste helft wordt uitgevoerd met vitrinekasten om materialen zichtbaar op te slaan (ter decoratie).

De faciliteiten in het biolab en het scheikundelab moeten exact gelijk zijn. Denk aan gas, water, elektriciteit, douche en oogdouche. Daarnaast blusmiddelen (poeder en branddeken)

De ventilatie moet in intensiteit regelbaar zijn om tijdens practicum hoger te kunnen zetten. Er moet een zuurkast worden geplaatst tussen de TOA-ruimte en het lab, welke toegankelijk is vanaf beide zijden. De aansluitingen voor gas, water, gootsteen moeten eenvoudig af te sluiten zijn van de leerlingen als er tijdens een les geen gebruik wordt gemaakt van deze faciliteiten.

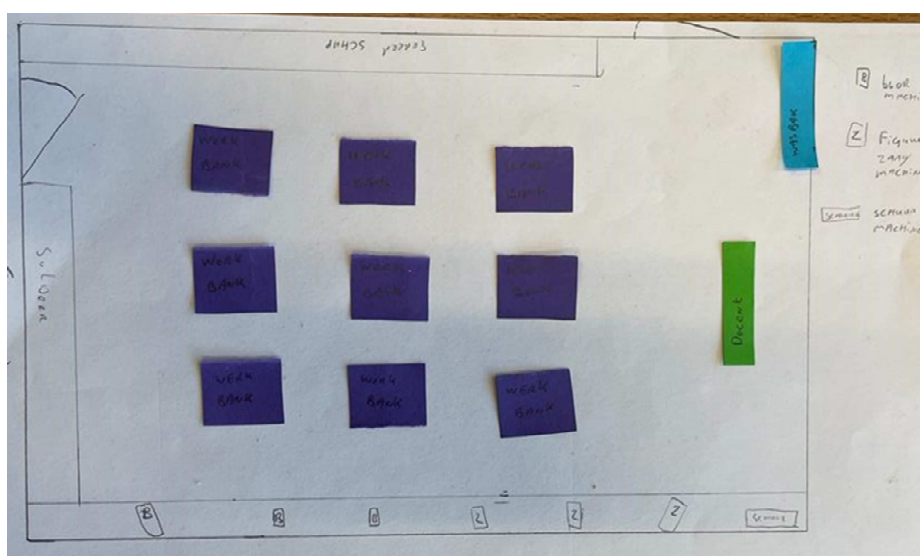
In het lab moet een tassenkast voor 32 tassen komen.

- **Informaticalokaal:** in dit lokaal is een touch-E-board nodig met een docenttafel. Daarnaast moeten er extra elektrapunten komen (230V) in het lokaal t.b.v. laptops en een opslag cq afsluitbare kast waar leerlingen een (elektronisch) werkstuk in kunnen bewaren.
- **TOA-ruimte inclusief werkruimte en opslag:** aangrenzend aan de bètalabs zijn de TOA-ruimten gesitueerd. In deze ruimte vinden de volgende activiteiten plaats: opslag, voorbereiden en klaarzetten practica, stalling practicumkarren. In twee van de drie TOA-ruimten is een zuurkast aanwezig. De TOA-ruimte bestaat uit een opslagruimte en werkplek voor 2 TOA's (bureau). De TOA-ruimte moet afsluitbaar zijn. Vanuit de TOA-ruimte/opslag moet ook een directe (afsluitbare) doorgang zijn richting natuur-, techniek-, scheikunde- en biologielokalen. In de opslagruimte moeten materialen voor alle bètavakken worden opgeslagen in gesloten kasten. Daarnaast moet er een afsluitbare ruimte zijn voor opslag van chemicaliën; de ruimte dient voorzien te zijn van afzuiging. De wand die grenst aan de buitenmuur is half glas (tot aan het plafond), hierdoor kunnen onder het raam lage kasten worden geplaatst.

6.5.3. Domein Kunst

De ruimten van het domein Kunst worden hier omschreven. Deze dienen op de begane grond gesitueerd te worden in verband met de verbinding met de plaza, evenals geluidsoverlast vanwege machines en instrumenten.

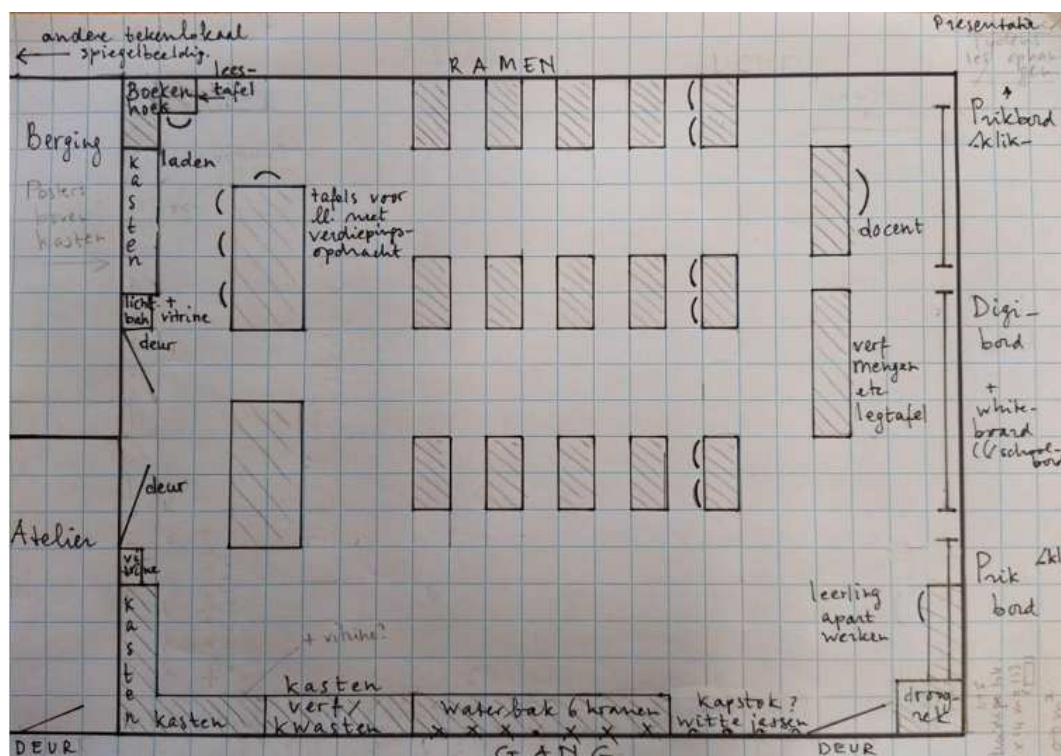
- **Lokaal techniek:** in het technieklokaal worden de lessen techniek en BHA gegeven. In deze ruimte moet lawaai gemaakt kunnen worden en is goed daglicht benodigd. De

ruimte wordt voorzien van werktafels. Daarnaast soldeertafels met afzuiging, 3 kolom-boormachines en 3 elektrische figuurzagen. Er is een wasbak met 2 kranen aanwezig. Aan één zijde een vaste kastenwand voor het opbergen van materiaal, gereedschap en werk van leerlingen. Een digitaal scherm voor presentaties en film.

Mogelijke indeling lokaal techniek

- **Berging techniek:** berging voor materiaal, werkstukken en een keramiekoven (met afzuiging).
- **Lokaal kunst:** de twee lokalen bevinden zich aan de noordzijde met veel ramen. In de ruimte staan reguliere leerlingsets. Er is een grote wasbak (warm/koud water) met ten minste 4 kranen. Aan één zijde een vaste kastenwand voor het opbergen van materiaal, gereedschap en werk van leerlingen. Er is ruimte voor een lichtbak en een droogrek. Een grotere tafel voor leerlingen die aan verdiepingsopdrachten willen werken en daarbij ruimte voor een boekenhoek. In deze ruimte kunnen ook de lessen kunst algemeen, die vooral theoretisch van aard zijn, gegeven worden. Hiervoor is een digitaal scherm benodigd. Benodigde computers hiervoor worden gebruikt in het nabijgelegen lokaal informatica.

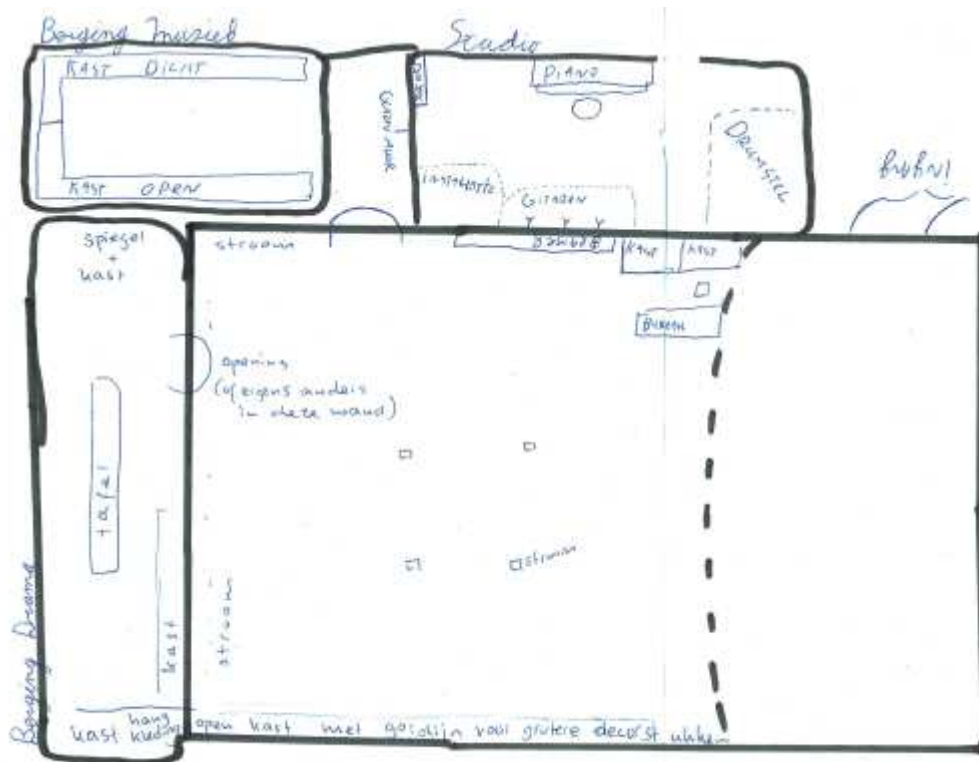
Mogelijke indeling van een lokaal kunst

- **Berging kunst:** gedeelde ruimte geschikt voor de opslag van materiaal en voor werkstukken van beide handvaardigheid- en tekenlokalen en het atelier.

- **Atelier:** het atelier is bedoeld voor leerlingen om buiten lestijden door te werken aan hun werkstukken. Er dient voldoende ruimte te zijn voor schilderezels waar examen-leerlingen ook zelfstandig kunnen werken.
- **Vitrines werkstukken:** verspreid over het domein komt vitrineruimte richting verkeersruimte voor het tentoonstellen van werkstukken.

6.5.4. Muziek en drama

- **Muziek-/dramalokaal:** het lokaal is een multifunctionele ruimte waar naast muziekonderwijs ook drama gegeven kan worden. Het podium in het lokaal zal middels een vouwmuur verbonden zijn aan de kleine plaza zodat dit bij voorstellingen in de kleine plaza gebruikt kan worden. Inrichting van de ruimte met krukken in plaats van stoelen en tafels. De ruimte moet verduisterd kunnen worden. Speciale aandacht wordt gevraagd voor de akoestische eisen zoals opgenomen in het technisch PvE.

Mogelijke indeling van lokaal muziek/drama

- **Studio muziek:** een geluiddichte muziekstudio gekoppeld aan het muziek-/dramalokaal voor het zelfstandig werken van groepjes tijdens de muzieklessen of in de pauzes. Er zijn extra akoestische voorzieningen getroffen om geluidsoverlast te minimaliseren.

- **Berging muziek:** in het lokaal is een berging gekoppeld voor het opbergen van muziekinstrumenten.
- **Berging drama:** berging voor de opslag van diverse benodigdheden zoals kostuums.

6.5.5. *Directie- en stafruimten*

Binnen de stafruimten zijn een aantal clusters voorzien, zie hiervoor het vlekkenplan en de toelichting in paragraaf 5.7. De directie- en stafruimten dienen centraal te worden gesitueerd. Ze moeten niet in de loop liggen om geluidsoverlast bij leswisselingen te voorkomen. Met uitzondering van het kantoor van de rector/bestuurder, hebben de kantoren voor de staf geen vergader-/overlegtafel op de eigen kamer. Vergaderen/overleggen vindt plaats in de nabijgelegen overlegruimten. Er is een diversiteit in de grootten van overlegruimten.

Kantoorruimten centraal

- **Kantoor rector/bestuurder:** een kantoorruimte met één werkplek, bestaande uit één bureau en kastruimte. Inclusief een tafel om te overleggen (4 personen).
- **Kantoor afdelingsleider organisatie en roostermaker:** een kantoorruimte met twee werkplekken, bestaande uit twee bureaus en kastruimte.
- **Kantoor personeelszaken en flex:** een kantoorruimte met twee werkplekken, bestaande uit twee bureaus en kastruimte.
- **Leerlingencommissieruimte:** een overlegruimte voor de leerlingencommissie (6 pers.) inclusief kastruimte.
- **Vergaderruimte:** een grote vergaderruimte voor 10 personen voor algemeen en flexibel gebruik. Er is een groot scherm aanwezig.
- **Kantoor hoofd facilitair + ICT:** een kantoorruimte met twee werkplekken, bestaande uit twee bureaus en kastruimte.
- **Opslag/reparatie ICT:** opslag- en reparatieruimte voor ICT in de nabijheid van het kantoor ICT.
- **Serverruimte:** de serverruimte bevindt zich centraal in het gebouw (bij voorkeur op de 1^e verdieping). Bij voorkeur is de serverruimte niet omgeven door lesruimten.

Kantoorruimten decentraal

- **Kantoren afdelingsleiders + decaan/flex:** een kantoorruimte met twee werkplekken, bestaande uit twee bureaus en kastruimte. Deze zijn gelegen in de domeinen.
- **Spreekkamer staf/algemeen (4 personen):** deze overlegruimten zijn voor algemeen gebruik en liggen in de nabijheid van de kantoren van de afdelingsleiders in de domeinen.

Front- en backoffice

- **Conciërge/receptie (frontoffice):** voor ontvangst van leerlingen, personeel, bezoekers en leveranciers is een (afsluitbare) balie gewenst met zicht op de entree en de plaza. De balie voorziet in twee werkplekken.
- **Leerlingenadministratie/secretariaat (backoffice):** direct achter de frontoffice is de backoffice gepositioneerd met een kantoorruimte met vier werkplekken, bestaande uit vier bureaus en kastruimte. Er is ruimte voor een af te sluiten kluis.
- **Time-outruimte (straf):** nabij de frontoffice gelegen met 4 werkplekken voor leerlingen.

- **Spreekkamer algemeen (4 personen):** beide spreekkamers zijn voor algemeen gebruik en liggen in de nabijheid van de entree en nabij personeelszaken. Er is een overlegplek voor 4 personen.

Zorgteam

- **Kantoor zorgteam:** een kantoorruimte met twee werkplekken, bestaande uit twee bureaus en kastruimte.
- **Spreekkamer zorg en ondersteuning (6 personen):** deze overlegruimte is voor algemeen gebruik en ligt in de nabijheid van het kantoor zorgteam.
- **Ruimte RT en integratie:** dit lokaal biedt ruimte voor 6 leerlingen inclusief een bureau voor de begeleider.

6.5.6. *Algemene ruimten en nevenruimten*

Hierna volgt een beschrijving van de algemene ruimten:

- **Studiecentrum:** het studiecentrum bestaat uit 45 stiltewerkplekken en is de plek waar boeken van het Vlietland College uitgeleend worden. Ook kunnen hier toetsen afgenomen worden. Voor uitgifte en toezicht is bij de entree een balie gesitueerd met twee werkplekken inclusief bureaus en vaste pc.
- **Pauzeruimte personeel inclusief garderobe en pantry:** er is één personeelskamer voor al het personeel op een centrale plek in het gebouw. De ruimte is voorzien van een voorportaal waar de postvakken, kluisjes en garderobe zijn gesitueerd. In de personeelskamer zijn een pantry, een koffie- en theevoorziening. De personeelskamer is centraal gelegen (bij voorkeur op de 1^e verdieping). De personeelskamer heeft een terras met een gunstige oriëntatie ten opzichte van de zon.
- **Kluisjes leerlingen:** centraal komen kluisjes voor de leerlingen:
 - De kluisjes worden gebruikt voor jassen en boekenwissel.
 - Kluisjes van standaard grootte.
 - Kluisjes ingebouwd in wanden of meubels.
 - Kluisjes verspreiden in kleinere eenheden.
 - De routing naar de kluisjes is een aandachtspunt.
 - Er moet bij de kluisjes voldoende ruimte zijn om te lopen. Leerlingen hebben de neiging om bij de kluisjes in groepjes te blijven hangen en kunnen zo de doorstroom verhinderen.
- **Garderobe leerlingen:** voor het ophangen van (natte) jassen is centraal bij de entree ook een (beperkte) garderobe gewenst.
- **Entreehal:** de ruimte na de entree voor de binnenkomst van leerlingen, personeel en bezoek. De receptie is in ieder geval gekoppeld aan de hoofdentree en heeft ook zicht op

de entree. Om ervoor te zorgen dat niet al het vuil van buiten de gang wordt ingelopen, dient er een ruime schoonloopzone opgenomen te worden bij de entree naar buiten.

- **Plaza:** er komen twee plaza's, deze bieden plaats aan activiteiten die een grotere ruimte vereisen dan een gemiddelde groepsgrootte. De plaza's vormen het centrale gedeelte van het Vlietland College. De ruimte dient zo ontworpen te worden dat de ruimte ondanks de grootte kleinschalig aanvoelt. Dit betekent niet dat er hoeken gemaakt moeten worden (in verband met organiseren van toezicht), maar dat er gedacht kan worden aan differentiatie in hoogte (atrium). De plaza's liggen op de begane grond en mogelijk deels op de 1^e verdieping. De plaza's dienen geschikt te zijn voor het volgende gebruik:
 - Pauzeren, lunchen en ontspannen door circa 1.000 leerlingen gelijktijdig.
 - Avondactiviteiten zoals ouder-, thema- en voorlichtingsavonden en diploma-uitreikingen.
 - (Dans)feesten, viering, festiviteiten en bijeenkomsten.
 - Groepsoverstijgend werk.
 - Podium en presentatiefunctie, bij voorkeur in de kleinere plaza.
 In de ruimte dient rekening gehouden te worden met:
 - Mededelingenscherm (roosters, overige informatie).
 - In een van de plaza's een koppeling met de uitgiftebalie van de keuken.
 - De opstelling van watertappunten en automaten naar behoefte van de school.
 - Deuren en tochtportaal naar het pauzeplein buiten.
 - Aan het plafond moeten mogelijkheden zijn voor het ophangen van onder andere verlichting en geluidsinstallaties.
 - In verband met avondactiviteiten rekening houden met de situering van sanitaire voorzieningen, keuken en installaties, zodat dit gebouwdeel apart gebruikt kan worden en de overige bouwdelen afgesloten kunnen worden.
- **(Catering) keuken/uitgifte/berging:** bij één van de plaza's is een keuken gesitueerd met een afsluitbare uitgiftebalie en een berging. De keuken is efficiënt en goed werkbaar ingericht zodat veilig en snel gewerkt kan worden. De keuken wordt gebruikt om eten/drinken te verzorgen voor leerlingen en personeel tijdens pauzes. De keuken is inclusief keukeninrichting en aansluitvoorzieningen. De uitgiftebalie dient voldoende lengte te hebben met een logische route daarnaartoe. Er is een wens om ook een uitgifteloket aan de buitenzijde richting het pauzeplein te realiseren.
- **Regieruimte:** voor de opslag van licht en geluid voor het podium.
- **Opslag toneel/coulissen/stoelen:** aan de plaza en het podium is een opslagruimte voor toneelmateriaal (onder andere apparatuur en katheders) en stoelen gewenst.
- **Stilteruimte:** centraal gelegen is een ruimte die ingericht kan worden als stilteruimte.
- **EHBO-/kolfruimte:** centraal gelegen is een EHBO-/kolfruimte met wastafel (warm en koud water) en koelkast. Deze ruimte moet altijd volledig te blinderen zijn (privacy) en is van binnenuit afsluitbaar.
- **Reproruimte:** in de nabijheid van de conciërgeruimte dient de reproruimte te worden gesitueerd. Deze ruimte is geschikt voor kopieerwerk op grotere schaal en dient voldoende plaats te bieden voor het opstellen van een papiersnijder, inbindapparaat e.d. Naast de reproruimte zelf, moeten op meerdere plekken binnen de school faciliteiten voor printen en kopiëren aanwezig zijn.

- **Werkplaats conciërge:** in deze ruimte kunnen kleine reparaties/klusjes worden gedaan, zoals het plakken van banden. De werkplaats dient tevens als berging voor bouw-, verbouw- en reparatiematerialen.
- **Berging algemeen:** op een centrale positie dienen bergingen aanwezig te zijn waar algemene schoolbrede spullen worden opgeslagen. De ruimte dient toegankelijk te zijn voor een palletwagen.

6.5.7. Overige ruimten (tarra vloeroppervlak)

Hieronder volgt een overzicht van de overige nettoruimten die niet worden gerekend tot het functioneel nuttig vloeroppervlak:

- **Toiletten (algemene opmerking):** wat betreft de sanitaire voorzieningen wordt onderscheid gemaakt tussen leerlingen en personeel. Alle toiletten zijn voorzien van een voorruimte met wastafel en koudwateraansluiting. In principe wordt de arbo-eis met betrekking tot aantallen toiletten gevolgd. In de herentoiletten dient een combinatie van potten en urinoirs geplaatst te worden in een verhouding van 1:2 (zowel bij leerlingen als docenten). Er zijn 2 genderneutrale toiletten opgenomen op de begane grond.
- **Leerlingentoiletten:** er moeten voldoende toiletten komen voor 1.000 leerlingen, een en ander conform de wet- en regelgeving. Er zijn jongens- en meisjestoiletten. Vanaf de gang is er een visuele verbinding met de voorruimte van de toiletruimte. Regel is ongeveer 1 toilet per 30 leerlingen. Voorruimten zonder hoeken en schuilplekken.
- **Mindervalidentoilet (integraal toegankelijk toilet):** er dient per verdieping één mindervalidentoilet aanwezig te zijn dat ook gebruikt kan worden als personeelstoilet.
- **Personeelstoiletten:** er moeten voldoende toiletten komen voor het personeel, een en ander conform de wet- en regelgeving. In ieder geval dient er een damestoilet, een herentoilet en een urinoir op elke verdieping te zijn. Scheidingswanden tussen toiletten van vloer tot plafond en hoge deuren. Spiegels in de toiletruimten opnemen in het wandtegelsysteem boven de wastafel. Een van de personeelstoiletten is gelegen bij de hoofdentree, zodat dit toilet tevens voor gasten gebruikt kan worden.
- **Werkkast schoonmaakmachine:** er is een grotere centrale werk kast voor de opstelling van een schoonmaakmachine, wasmachines en voorraadopslag van schoonmaakmiddelen.
- **Werkkasten schoonmaak:** de werk kasten (verspreid over de verdiepingen) moeten voldoende groot zijn om de werkkarren en stofzuigers in te kunnen plaatsen. Daarnaast dient te worden voorzien in een opbergmogelijkheid voor schoonmaakmiddelen en -materieel. In deze ruimte moet ook een uitstortgootsteen met warm en koud water aangebracht worden.
- **Patchkasten:** op strategische locaties in het gebouw worden patchkasten opgenomen.
- **Technische ruimten:** er dient ruimte te zijn voor technische voorzieningen, zoals computerruimten, meterkasten, verdeelkasten en overige technische ruimten.
- **Verkeersruimten:** de verkeersruimten dienen in principe voor het verplaatsen van personen en goederen in het gebouw. Wanneer de gang in open verbinding staat met een aangrenzende gebruiksruimte, dan dient de gang te zijn afgestemd op de voor die gebruiksruimte geldende eisen ten aanzien van temperatuur en geluid. Voorkomen dient

te worden dat de verkeersruimten door wachtende leerlingen worden geblokkeerd. In de verkeersruimten moet een systeem opgenomen worden voor het exposeren van (leerlingen)werk op de wanden.

- **Lift:** elke verdieping dient toegankelijk te zijn. Dit kan middels een personenlift. De plaats dient afgestemd te zijn op de verschillende gebouwdelen.
- **Afvalinzameling:** in het gebouw moeten diverse steunpunten worden gecreëerd voor het gescheiden inzamelen van afval. Deze afvalplaatsen bij voorkeur in de directe nabijheid van de lift situeren. Vanaf deze afvalsteunpunten wordt het afval naar de containeropstelplaats op het terrein gebracht. In de keuken gft apart inzamelen. Gevaarlijk afval dient gescheiden te zijn conform de voorschriften.

6.5.8. *Bewegen & Sport*

Voor gymlessen worden drie nieuwe gymzalen gerealiseerd. De gymzalen zijn primair bedoeld voor de lessen Bewegen & Sport. Logistieke, ruimtelijke en akoestische waarden spelen hierbij een grote rol. De gymzalen dienen direct vanuit de school toegankelijk te zijn. Zonder dat extra voorzieningen getroffen worden dienen de ruimten zo multifunctioneel mogelijk uitgevoerd te worden. Afsluitbaarheid van zalen, kleedruimten en gang met één deur in verband met diefstal.

- **Gymzaal:** het uitgangspunt voor de afmetingen van de gymzaal (het wedstrijdveld) is minimaal 12 x 21 meter. De gymzaal heeft een minimale vrije hoogte van 7 meter. De gymzaal wordt met een sportvloer (puntelastische Descol sportvloer o.g.) uitgevoerd. Aan de wanden akoestisch materiaal plaatsen. Middels de dubbele deuren in de buitenste twee gymzalen die in directe verbinding te staan met buiten, kan de aanvoer en afvoer van sporttoestellen plaatsvinden. Tussen gymzalen en verkeersruimte minimaal 1 verticaal raam plaatsen, zodat zicht is op de gang vanuit de zalen.
- **Toestellenberging:** er dient genoeg manoeuvreerruimte aanwezig te zijn in de toestellenberging. De toestellenberging hoeft niet afsluitbaar te zijn (wel een net) en te grenzen aan de gymzaal. De toestellenberging heeft een minimale diepte van 4 meter en een minimale hoogte van 2,7 meter.
- **Kleedruimten leerlingen:**
 - Elke kleedruimte dient voldoende ruimte te bieden aan ten minste 16 leerlingen.
 - Per gymzaal 1 jongens- en 1 meisjeskleedruimte.
 - Elke kleedruimte wordt ontsloten door verkeersruimte naar de gymzaal en heeft een directe relatie met een douche-/wasruimte.
 - Inrichting in de kleedruimten (zoals banken) dient op een logische plek gesitueerd te worden en/of in één lijn geplaatst te worden.
 - De minimale en tevens meest ideale breedte van de kleedruimten bedraagt 3.000 mm.
 - In de kleedruimten is per persoon ten minste 600 mm banklengte noodzakelijk. Per persoon dienen twee kledinghaken opgenomen te worden.
 - Het toilet ligt niet in de kleedruimte, maar op de gang.
 - De kleedruimten dienen afsluitbaar te zijn.
 - Directe inblik dient voorkomen te worden.

- **Douche-/wasruimten:**
 - Elke wasruimte dient een directe verbinding te hebben met een kleedruimte.
 - Per meisjes- of jongenskleedruimte wordt één wasruimte voorzien, met uitzondering van de twee middelste kleedkamers.
 - De wasruimte dient voldoende ruimte te hebben om te kunnen voorzien in drie afsluitbare douches en één wastafel.
 - De temperatuurregeling van het douchewater geschiedt collectief. De regelunit ligt buiten het bereik van de leerlingen.
- **Toiletten leerlingen:** er zijn toiletten ten behoeve van de leerlingen. De toileettoegang ligt in de centrale verkeersruimte.
- **Kleed- /doucheruimte genderneutraal / docent:** in de directe nabijheid van de gymzaal bevindt zich de genderneutrale kleed-/ doucheruimte. Deze kan tevens gebruikt worden voor de docenten.
- **Werkruimte docent / EHBO:** Vanuit de docentenwerkruimte moet er zoveel mogelijk overzicht zijn op de verkeersruimte. Hier is tevens ruimte om een massagetafel te plaatsen voor EHBO-handelingen en een vriezer voor cold packs.
- **Kantine/werk-instructieruimte:** nabij de entree is een ruimte waar leerlingen instructie kunnen krijgen of buiten de gymnastiek zelfstandig kunnen werken. Tevens kan deze ruimte gebruikt worden als kantine voor avondverhuur. De ruimte kan ook ingezet worden als voorruimte voor de examens.
- **Entree:** er dient een entree te zijn voor gebruik door derden buiten de schooluren. Er dient tevens een entree te zijn direct aangrenzend aan het schoolgebouw (eventueel middels een sluis), zodat de gymzalen intern via de school bereikbaar zijn. Om ervoor te zorgen dat niet al het vuil van buiten de gang wordt ingelopen, dient er een schoonloopzone opgenomen te worden bij de entrees.

6.5.9. *Ruimterelaties*

Bij de plaatsbepaling van de afzonderlijke ruimten ten opzichte van elkaar dient rekening te worden gehouden met de schoolorganisatie en de ruimtelijke uitgangspunten voor het gebouw. Hiervoor gelden de volgende algemene aandachtspunten:

- Onderwijskundige uitgangspunten.
- Adequate verwerking van personen- en goederenstromen.
- Gezamenlijke ruimten centraal plaatsen.
- Goede spreiding van trappen en sanitaire groepen.
- Voorkomen van geluidsoverlast.
- Veiligheid, toezicht en sociale controle.
- Inbraakpreventie.

Er wordt gestreefd naar de clustering van ruimten zoals aangegeven. Op basis van het ruimtprogramma en de ruimterelaties zal de architect een eerste planopzet voor de plattegronden van het nieuwe schoolgebouw maken. De planopzet zal bepaalde wijzen van onderwijs mogelijk maken of juist belemmeren. Er dient gestreefd te worden naar een ideale situatie, waarbij de visie van de onderwijsteams door de planopzet van een schoolgebouw ondersteund wordt.

7. Terrein

Het terrein staat in dienst van het ontwerp. Het faciliteert goed zicht op het gebouw en draagt bij aan de identiteit. Auto's en fietsen doen geen afbreuk aan dit aangezicht. Daarbij is er functiemenging, veel groen en voldoende speel- en beweegmogelijkheid. Er is een directe relatie tussen de entree/een van de plaza's en het pauzeplein, door transparantie en toegankelijkheid. Het terrein oogt schoon en praktisch en daagt uit tot beweging. Ook zijn er buitenwerkplekken aangrenzend aan het domein Kunst. De routing is zoveel mogelijk gescheiden voor auto's, fietsers, scooters en voetgangers.

7.1. Bereikbaarheid

7.1.1. Openbaar vervoer

In de nabijheid van de school is een halte voor de bus gelegen.

7.1.2. Auto's

De aanrijroute van de auto's wordt bepaald in het stedenbouwkundig plan van de gemeente Leiden. Het is wenselijk om de auto's zoveel mogelijk te scheiden van de fiets- en voetgangersstroom. Daarnaast wordt beoogd de auto's het zicht op het gebouw niet te laten belemmeren. In overleg met de gemeente moet besproken worden wat qua verkeersveiligheid de beste plek is voor de toegang tot het terrein.

7.1.3. Fietsen

De aanfietsroute van de fietsers wordt ook bepaald in het stedenbouwkundig plan van de gemeente Leiden. Dit is bijvoorbeeld één afslag verder of eerder dan de auto's. De fietsenstalling dient dicht bij de entree geplaatst te worden. Op het pauzeplein zelf komen geen fietsen c.q. wordt niet gefietst. Er wordt ook niet gefietst over de parkeerplaats van de auto's.

7.1.4. Scooters en bromfietsen

Gemotoriseerde voertuigen worden niet toegelaten tot de fietsenstalling. Voor scooters wordt een plek op het terrein gemaakt, zo ver mogelijk van de leslokalen. De verkeersstromen van scooters, auto's, fietsers en voetgangers moeten gescheiden zijn.

7.1.5. Voetgangers

De verkeersstroom voor voetgangers is gescheiden van auto's, fietsen en scooters.

7.1.6. Leveranciers, brandweer, afval

Leveranciers en de afvaldiensten laden en lossen via de laad- en losplek. Hiervoor moet een plek ingericht worden en een aparte entree worden gerealiseerd. Deze entree is bijvoorbeeld aan de zijkant van het gebouw gelegen, met een logische routing. Indien vereist, zal een

opstelplaats voor brandweervoertuigen bepaald moeten worden conform het aanvalsplan van de brandweer.

7.2. Omschrijving onderdelen terreinprogramma

7.2.1. *Groen en biodiversiteit*

Het is wenselijk dat een deel van het terrein niet bestraat wordt, waardoor er meer ruimte ontstaat voor een inrichting die de biodiversiteit bevordert. Gedacht kan worden aan verschillende soorten bomen, struiken, natuurlijke, bloemrijke perken en borders, vogelkastjes, insectenhôtels etc.

Juist de inrichting van de buitenruimte is een laagdrempelige mogelijkheid om leerlingen mee te laten denken in het ontwerp en de uitvoering. Het terrein leent zich voor een natuurlijke afgrenzing met water in plaats van hekken en dit is ook goed voor de biodiversiteit. Op plaatsen waar wel kunstmatige afgrenzing geplaatst wordt kunnen het heggen zijn in plaats van hekken. De buitenruimte, bestaande uit het schoolplein en de waterpartijen, zijn bruikbaar als habitat waar leerlingen onderwijs kunnen volgen over de natuur en omgeving en waar zij onderzoek kunnen doen. De buitenruimte als natuurlijke practicumruimte, die belangrijker is naarmate de biodiversiteit toeneemt.

7.2.2. *Entreezone*

Er is één hoofdentree gelegen aan een entreezone. Bij betreding van het schoolterrein wordt duidelijk dat hier de regels van de school gelden.

7.2.3. *Pauzeplein*

Het pauzeplein dient groot genoeg te zijn voor alle leerlingen om buiten de pauze door te brengen, het liefst in de zon met ruimte voor zitelementen. Het nodigt uit en daagt uit tot bewegen en sport. Bijvoorbeeld door een route om de school.

Het pauzeplein wordt verdeeld in een aantal 'plekken' die op natuurlijke wijze de mogelijkheid bieden aan verschillende groepen om hun pauze aangenaam met elkaar door te brengen. Dit kan middels hoogteverschillen en met diverse soorten zitplekken. Deze kunnen ook deels overdekt zijn.

Het pauzeplein dient aan de volgende eisen te voldoen:

- Veel zon.
- Rijkelijk groen.
- Een goede scheiding en opvang van de verkeersstromen bij aanvang van de lessen.
- Het plein zodanig inrichten dat het uitnodigt tot ontspanning, bewegen en ontmoeting (basketbal, pannaveldje, tafeltennis).
- Een theateropstelling, waar ook lessen gegeven kunnen worden.
- Geluidsoverlast tussen pauzeplein en lesruimten voorkomen.
- Op strategische plaatsen afvalbakken plaatsen.
- Rekening houden met toezicht.
- Bereikbaarheid van alle gevels in verband met onderhoud.
- Directe relatie met en toegang tot de plaza.

- Wandelpaden om de school.
 - Planten voor veldwerk biologie: insectenhotel, wilde bloemen en rozenbottels.
- Een zorgvuldige detaillering in de overgang tussen plein en gebouw vermindert de exploitatiekosten van het gebouw. Denk hierbij aan het voorkomen van opspattend regenwater van verharding tegen de gevel en het moeilijk bereikbaar maken van graffitigevoelige gevels.

7.2.4. *Buitenwerkplek kunst/beeldend*

De lesruimten van het domein Kunst dienen bij voorkeur een aangrenzende buitenruimte te hebben voor buiten werken.

7.2.5. *Parkeerplaatsen auto's*

Het parkeren vindt plaats op het eigen parkeerterrein. De gemeente Leiden heeft een eigen parkeerbeleid. De parkeernorm uit 2020 is beschikbaar via de website van de gemeente. Deze gaat uit van 0,4 parkeerplaatsen per 100 m² bvo voor het gebied waar de nieuwbouw wordt gerealiseerd (rest bebouwde kom). Met 8.387 m² bvo levert dit een benodigd aantal van 34 parkeerplaatsen op.

7.2.6. *Fietsenstalling*

De fietsenstalling dient aan de volgende eisen te voldoen:

- Type fietsenstalling dient bepaald te worden in overleg met de school.
- Fietsenstalling voor circa 900 fietsen, dat is voor 90% van de 1.000 leerlingen.
- Een overdekte fietsenstalling voor het personeel. Uitgangspunt is 60 plekken (60% van het personeel).
- Voor parallelle plaatsing 2 m² aanhouden. Dit is inclusief manoeuvreerruimte.
- Rekening houden met afwijkend formaat fietsen (mountainbikes, bakfietsen, kratjesfietsen): ongeveer 50% van het totaal.
- Goed gescheiden verkeersstromen.
- Weggewerkt (bijvoorbeeld in het groen of halfverdiept) in het aanzicht van de school.
- Afscheiden zodat diefstal wordt voorkomen, bijvoorbeeld door laag hekwerk.
- Er is cameratoezicht.

7.2.7. *Scooter-/bromfietsenstalling*

Rekening houden met een separate scooter-/bromfietsenstalling met circa 20 plaatsen. Voor parallelle plaatsing 2,5 m² aanhouden.

7.2.8. *Containeropstelplaats*

Op het terrein moet een ruimte worden ingericht voor het (gescheiden) opslaan van afval op een daarvoor geschikte plaats. De plek dient niet te dicht tegen de gevel aan te liggen in verband met brandgevaar. Er is ook een container voor chemisch afval.

7.2.9. *Rookplek*

Vanaf 1 januari 2020 zijn alle scholen in het basis-, voortgezet en mbo-onderwijs verplicht een rookvrij schoolterrein te hebben.

7.2.10. *Sportvelden*

De sportvelden zijn elders voorzien.

7.3. **Ruimteprogramma terrein**

Onderstaande tabel betreft een eerste inschatting van het ruimteprogramma. De footprint, inclusief aantal auto-, fiets- en scooterparkeerplekken, is normatief weergegeven. Nadat de totale grootte van het terrein is bepaald tussen gemeente en het Vlietland College is het een ontwerp-opgave om de juiste balans te vinden tussen een verhard pauzeplein, een sportieve buitenruimte en een buitenruimte voor kunst/beeldend.

Omschrijving	uitgangspunt bvo	voetprint terrein
voetprint met ontwerp-spelings school, 3 laags gebouw	7022	3200
uitbreidingsmogelijkheid 10% (optioneel)	700	300
3 gymzalen	1365	1365
verhard terrein	800	800
onverhard terrein	800	800
opstelplaats laden/lossen	20	20
opstelplaats containers	12	12
34 parkeerplaatsen eigen terrein	25m ² per pp	850
fietsenstalling leerlingen 90% x 1000 = 900	2m ² per fiets	1800
scooters-brommers (20)	2,5m ² per scooter	50
fietsenstalling personeel 60% x 100 = 60	2,5m ² per fiets	150
Totaal		9347

8. Overige randvoorwaarden

8.1. Gebruikseisen gebouw

In het technisch Programma van Eisen (ref. 1691002-0033) opgesteld door HEVO, staan de gebruikseisen van het gebouw beschreven en worden de eisen ten aanzien van de volgende aspecten benoemd:

- Vrije hoogte van ruimten.
- Vormfactoren.
- Indelingsflexibiliteit.
- Toegankelijkheid.

8.2. Technische eisen

Voor de nieuwbouw is een technisch Programma van Eisen opgesteld. Hierin staan ook alle aanvullende eisen om tot een bijna energieneutraal gebouw (BENG) te komen.

8.3. Verwachtingen ten aanzien van de nieuwe huisvesting

Naar aanleiding van de excursie naar andere scholen, de ervaring van het huidige gebouw, de workshops en het opstellen van het vlekkenplan is door de deelnemers een zogenaamde 'do's en don'ts' lijst samengesteld die de architect een beeld kan geven van de wensen van het Vlietland College.

In oktober 2021 heeft een afvaardiging van de werkgroepleden het Melanchthon College in Bergschenhoek, het Cambreur College in Dongen en het Revis Lyceum in Doorn bezocht. Hieruit komen de onderstaande do's en don'ts over de sfeer en beleving van het gebouw naar voren:

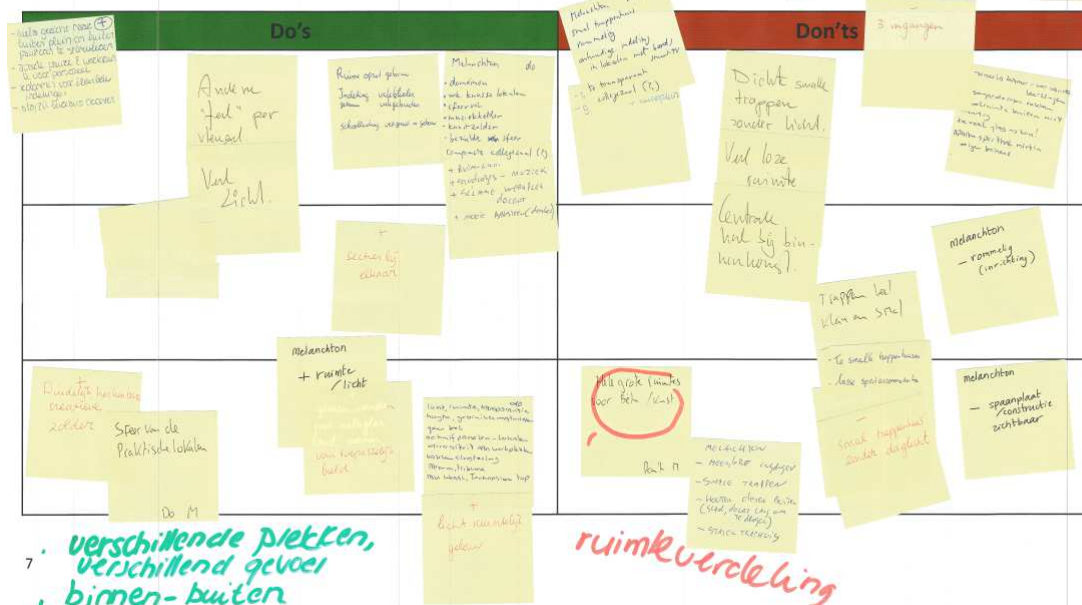
8.3.1. Do's

- Gebruik van natuurlijke materialen
- Gebruik van donkere baksteen in de gevel
- Veel transparantie
- Veel daglicht diep in het gebouw
- Veel verscheidenheid tussen de verschillende domein in materialisatie, sfeer en indeling
- Goede relatie tussen binnen en buiten
- Vitruines met leerlingenwerk
- Rustige natuurlijke kleuren
- Mooie centrale trap (die geen zitbank tevens is).

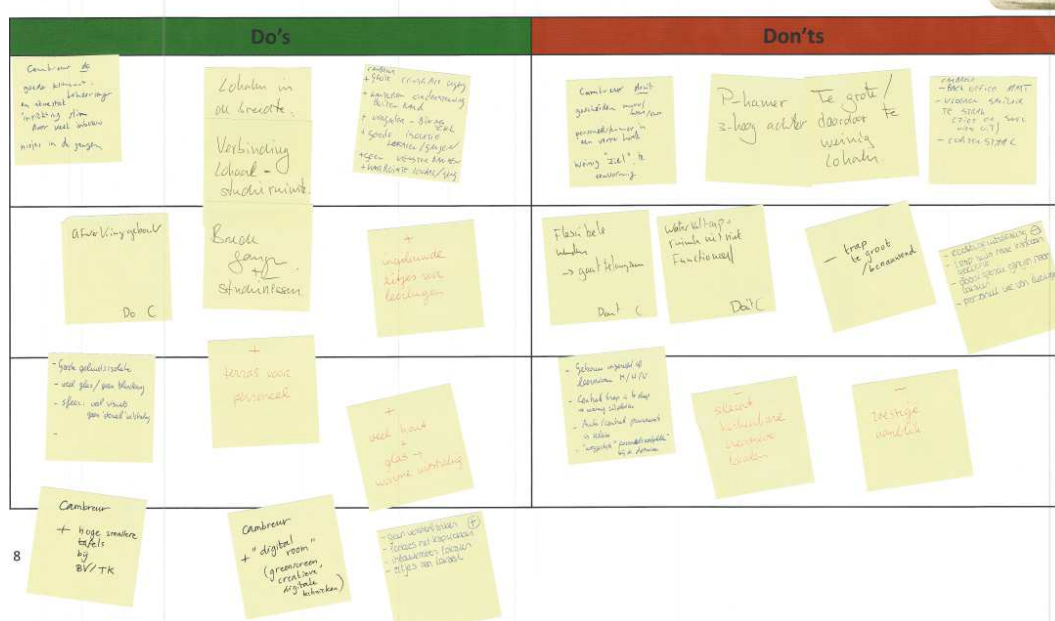
8.3.2. Dont's

- Stalen gevelbekleding
- Grote podiumtrap in de aula
- Alle lokalen te steriel, waardoor alles in het gebouw op elkaar lijkt.
- Te smalle trappen zonder daglicht
- Niet integreren van inrichtingselementen (lockers, garderobes, kasten)
- Te veel glas op zonzijde
- Te transparant
- Te massale aula

Melanchthon Bergschenhoek

Cambreur College

Do's en don'ts

Revis Lyceum

Do's				Don'ts			
- Do: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Do: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Do: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven)	- Do: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Do: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Do: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven)	- Do: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Do: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Do: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven)	- Do: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Do: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Do: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven)	- Don't: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Don't: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Don't: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven)	- Don't: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Don't: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Don't: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven)	- Don't: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Don't: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Don't: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven)	- Don't: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Don't: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Don't: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven)
- Revis + hoge ramen binnen - Revis + spiraal trappen - Revis + kleuren in harmonie met omgeving - Revis + klein (monstr) lokal met praktische stoelen en bijzettelefs				- Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Niet te veel details geven (niet te veel details geven)	- Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Niet te veel details geven (niet te veel details geven)	- Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Niet te veel details geven (niet te veel details geven)	- Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Niet te veel details geven (niet te veel details geven)
- Revis + organische vormen - Scherpe lijnen - Do R	- Scherpe lijnen - Do R	- Scherpe lijnen - Do R	- Scherpe lijnen - Do R	- Don't: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Don't: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Don't: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven)	- Don't: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Don't: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Don't: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven)	- Don't: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Don't: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Don't: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven)	- Don't: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Don't: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven) - Don't: - Niet te veel details geven (niet te veel details geven)

8.4. Verwachtingen architect

De verwachting ten aanzien van de architect is dat hij/zij gaat voor dit PvE en daarin zijn/haar eigen stijl vorm geeft. Dat hij/zij goed kan luisteren en de onderwijsvisie kan vertalen en deze op een inspirerende wijze kan verdiepen: 'samen met de gebruikers ontwerpen'. In overleg wordt de balans gezocht tussen uitstraling en functionaliteit. Hij/zij heeft ervaring met onderwijshuisvesting en kan een onderwijsteam sturen met creatieve en alternatieve ideeën op een proactieve wijze. Dat hij/zij om kan gaan met het optimaal realiseren van de gewenste situatie, rekening houdend met alle randvoorwaarden en projectkaders, waaronder het beschikbare budget. Het gebouw moet passend zijn in de omgeving.

Bijlage A: overzicht vakken en aantal uren

Vakken	prognose 1000 II	benutting	aantal ruimten	aantal afgerond	opmerkingen
Domein Talen					
Nederlands	141	32	4,4		
Engels	138	32	4,3		
Duits	65	32	2,0		
Frans	90	32	2,8		
Cambridge	15	32	0,5		
Anglia	1	32	0,0		
Mentorles / LOB (deel)	29	32	0,9		
Subtotaal Talen	479	32	15,0	15	
Domein Maatschappij					
Aardrijkskunde	70	32	2,2		
Geschiedenis	87	32	2,7		
Economie	65	32	2,0		
Levensbeschouwelijke vorming	34	32	1,1		
Maatschappijleer	25	32	0,8		
Bedrijfseconomie	21	32	0,6		
Mentorles / LOB (deel)	19	32	0,6		
Subtotaal Maatschappij	321	32	10,0	10	
Domein Beta					
Wiskunde (en rekenen)	166	32	5,2	5	5 theorie
Biologie	85	34	2,5	2	theorie plus demo
Natuurkunde	40	34	1,2	1,5	theorie plus demo
Scheikunde	37	34	1,1	1,5	theorie plus demo
Informatica	18	34	0,5	1	combi inform/dv
Digitale vaardigheden	9	34	0,3		
Mentorles / LOB (deel)	16	34	0,5		
Subtotaal Beta	371	34	11,2	11	
Domein Kunst					
Techniek	29	34	0,9	1	techniekrimte
BHA	10	34	0,3		
Beeldende vorming (KU en KUBV)	12	34	0,4	2	
Tekenen	29	34	0,9		
CKV (theorie)	15	34	0,4		in ruimten BV/Tek
Muziek	9	34	0,3	1	combi muziek/drama
Drama	15	34	0,4		
ART (muziek/drama/techniek/te 3e)	10	34	0,3		in diverse ruimten
Subtotaal Kunst	130	34	3,8	4	
Totaal exclusief gymnastiek	1301			40	
Domein Sport & Bewegen					
lichamelijke opvoeding	105	40	2,6		
Subtotaal Sport & Bewegen	105	40	2,6	2,6	
Totaal inclusief gymnastiek	1405			43	

Bijlage B: ruimtebehoefte

	ruimtetype	aantal ll	aantal m2 bvo per ll	aantal m2 bvo vaste voet	totaal aantal m2 bvo
Onderwijssoort					
Onderbouw (leerjaar 1 en 2)	algemeen	405	6,18		2.502,90
Bovenbouw tl	algemeen	104	6,41		666,64
Bovenbouw havo/wo	algemeen	491	5,85		2.872,35
Vaste voet hoofdgebouw				980,00	
Totaal aantal m2 onderwijs		1000			7.021,89
	ruimtetype	aantal ll	aantal m2 bvo per ll	aantal m2 bvo vaste voet	totaal aantal m2 bvo
Onderwijssoort					
Onderbouw (leerjaar 1 en 2)	LO	405	1,66		672,30
Bovenbouw tl	LO	104	1,11		115,44
Bovenbouw havo/wo	LO	491	0,78		382,98
Totaal aantal m2 sport		1000			1.170,72
<i>Per gymzaal (21x12)</i>			455		
<i>Aantal benodigde gymzalen</i>				2,6	
<i>Aantal m2 Sport bij 3 zalen (zaalgrootte 21x12)</i>			455	3,0	1.365,00
Totaal aantal m2 benodigd conform normering (incl 3 gymzalen)					8.387

Bijlage C: Programma van Ruimten

Omschrijving Ruimteprogramma	werkpl. leerl.	werkpl. pers.	aantal ruimten	omvang / ruimte	m2 totaal	Opmerkingen
ONDERWIJSRUIMTEN						
Domein Talen						
Theorielokaal	32	15	15	57	855	
Spreekvaardigheidshoek	4		4	10	40	gekoppeld aan 4 lokalen
Groepswerkplekken	40		2	40	80	2x20 plekken
Werkruimte personeel		6	1	24	24	6 flexwerkplekken
Kantoor afdelingsleider + decaan/flex		2	1	16		benoemd in directie/staf
Spreekkamer			1	10	10	
Berging leermiddelen			2	10	20	
subtotaal	536	23	26		1029	
Domein Maatschappij						
Theorielokaal	32	9	9	57	513	waarvan 2 met flexwand
Theorielokaal klein	20	1	1	40	40	gekoppeld aan plein
Groepswerkplekken	55		2	110	110	1x20 + 1x35 plekken
Werkruimte personeel		4	1	20	20	4 flexwerkplekken
Kantoor afdelingsleider + decaan/flex		2	1	16		benoemd in directie/staf
Spreekkamer			1	10	10	
Berging AK			1	10	10	gekoppeld aan lokaal AK
Berging leermiddelen			1	10	10	
subtotaal	363	16	17		713	
Specifieke onderwijsruimten						
Domein Beta						
Theorielokaal met demotafel	32	5	5	64	320	
Beta labruimte			2	60	120	
TOA na/tec/bi/sk		3	3	30	90	
Informatica	32	1	1	70	70	gekoppeld aan techniek
Theorielokaal (wiskunde)	32	4	4	57	228	
Theorielokaal klein (wiskunde)	20	1	1	40	40	gekoppeld aan plein
Groepswerkplekken	25		1	50	50	25 plekken (nabij wiskunde)
Werkruimte personeel		4	1	16	16	4 flexwerkplekken
Kantoor afdelingsleider + decaan/flex		2	1	16		benoemd in directie/staf
Spreekkamer			1	10	10	
Berging leermiddelen			1	10	10	
subtotaal	365	20	21		954	
Domein Kunst						
Lokaal techniek/BHA	32	1	1	100	100	gekoppeld aan informatica
Berging techniek			1	20	20	
Lokaal tekenen/beeldend vormen	32	2	2	100	200	
Berging tekenen/beeldend vormen			1	30	30	
Atelier tekenen/beeldend vormen			1	15	15	
Kantoor afdelingsleider + decaan/flex		2	1	16		benoemd in directie/staf
Spreekkamer			1	10	10	
Muziek/dramalokaal	32	1	1	100	100	met te openen podium naar plaza
Studio muziek			1	15	15	
Berging muziek			1	15	15	
Berging drama			1	15	15	
subtotaal	128	6	12		520	
SUBTOTAAL SPECIFIEK	493	26	33		1474	
SUBTOTAAL ONDERWIJSRUIMTEN	1392	65	76		3216	

Omschrijving Ruimteprogramma	werkpl. leerl.	werkpl. pers.	aantal ruimten	omvang ruimte	m2 totaal	Opmerkingen
DIRECTIE- / STAFRUIMTEN						
Kantoor rector/bestuurder		1	1	24	24	incl. 4 overlegplekken
Kantoor afdelingsleider organisatie + roostermaker		2	1	16	16	
Kantoor PZ + flex		2	1	16	16	
Leerlingencommissieruimte			1	15	15	
Vergaderruimte (8-10 pers)			1	20	20	
Kantoor hoofd facilitair + ICT		2	1	16	16	
Opslag ICT / reparatie ICT			1	16	16	
Serverruimte			1	6	6	
Kantoor afdelingsleiders + decaan/flex		8	4	16	64	op de domeinen verspreid
Spreekkamer			4	10		op de domeinen naast afd.leider
Conciërge / receptie (frontoffice)		2	1	16	16	nabij entree
Leerlingenadministratie / secretariaat (backoffice)		4	1	32	32	achter frontoffice
Time-out (straf)		1	1	20	20	4 leerlingen, nabij conciërge
Spreekkamer algemeen (4 pers.)			2	10	20	nabij pz, nabij entree
Zorgteam (zorgcoördinator/rt/wpo/mw)		2	1	16	16	
Spreekkamer zorg (6 pers.)			1	15	15	
Ruimte RT/integratie		1	1	20	20	6 leerlingen, nabij zorgteam
SUBTOTAAL DIRECTIE- / STAFRUIMTEN		25	24		332	
ALGEMENE RUIMTEN / NEVENRUIMTEN						
Studiecentrum			1	200	200	rustige positie, nabij talen
Pauzeruimte personeel incl. garderobe/pantry			1	110	110	
Kluisjes leerlingen			1	80	80	
Garderobe leerlingen			1	30	30	
Plaza			1	700	700	deelbaar in 2 delen (500 en 200)
(Catering) keuken / uitgifte / berging			1	30	30	2x uitgifte aan plaza en aan gevel
Regieruimte			1	8	8	
Opslag toneel/coulissen/stoelen			1	40	40	
Stilteruimte			1	16	16	
Kolfruimte / EHBO-ruimte			1	8	8	
Reproruimte			1	15	15	nabij conciërge
Werkplaats conciërge			1	20	20	
Algemene berging			4	12	48	
SUBTOTAAL ALGEMENE RUIMTEN / NEVENRUIMTEN		0	16		1305	
TOTAAL FUNCTIONEEL NUTTIG VLOEROPPERVLAK					4853	
OVERIGE RUIMTEN + TERRA						
Leerlingentoiletten (1 per 30 ll)			34	2,5	85	jongens/meisjes/genderneutraal
Mindervalide toilet (tevens personeelstoilet)			3	5	15	1 per verdieping
Personeelstoiletten (1 per 20 pers)			6	3	18	
Douche/kleedruimte personeel			0		0	bij gymnastiek
Werkkast schoonmaakmachine			1	10	10	
Werkkast schoonmaak			3	4	12	1 per verdieping
Patchkasten			3	2	6	1 per verdieping
Technische ruimte			1			
Verkeersruimte (horizontaal en vertikaal)			1			
Lift			1	12	12	1 lift
Tarra: constructie, wanddikte, schachten etc (11%)						
SUBTOTAAL OVERIGE RUIMTEN + TERRA	0	0	53		2169	
TOTAAL BRUTO VLOEROPPERVLAK SCHOOL					7.022	bruto/functionele-factor 1,45

Omschrijving Ruimteprogramma	werkpl. leerl.	werkpl. pers.	aantal ruimten	omvang ruimte	m2 totaal	Opmerkingen
SPORT & BEWEGEN						
Gymzaal	32		3	252	756	12 x 21 m (voorkeur 14 x 22)
Toestellenberging			3	30	90	
Kleedruimte jongens			3	20	60	
Douche / wasruimte jongens			2	9	18	3 douches en 1 wastafel
Toiletten jongens			2	2	4	gescheiden van doucheruimte
Kleedruimte meisjes			3	20	60	
Douche / wasruimte meisjes			2	9	18	3 douches en 1 wastafel
Toiletten meisjes			2	2	4	gescheiden van doucheruimte
Werkruimte docenten /ehbo		2	1	20	20	
Kleed- / doucheruimte genderneutraal / docent			1	8	8	
Binnenberging			1	16	16	
Kantine/werk-instructieruimte			1	25	25	
Mindervalide toilet (tevens personeelstoilet)			1	5	5	
Werkkast schoonmaak			1	4	4	
Entree			1	16	16	
Verkeersruimte horizontaal			1	100	100	
Technische ruimte			1	25	25	
SUBTOTAAL SPORT & BEWEGEN	96	2	29		1229	
TOTAAL NETTO VLOEROPPERVLAK					1.229	
TARRA VLOEROPPERVLAK						
Constructie, wanddikte, schachten etc (11%)					136	
SUBTOTAAL TARRA					136	
TOTAAL BRUTO VLOEROPPERVLAK SPORT					1.365	bruto/functionele-factor 1,26
<i>totaal aantal leerlingwerkplekken</i>	1488					voor 1000 leerlingen
<i>totaal aantal werkplekken personeel</i>		92				
<i>totaal aantal groepen (minimaal)</i>			43			voor 39 klassen, incl 3 gymzalen